EUROPESE
COMMISSIE

Straatsburg, 15.4.2014
COM(2014) 17 final

ANNEX 1

BIJLAGE

Ontwerpovereenkomst inzake een gemeenschappelijke luchtvaartruimte tussen de Europese Unie en haar lidstaten en Oekraïne

bij het

voorstel voor een besluit van de Raad

inzake de ondertekening van een overeenkomst inzake een gemeenschappelijke luchtvaartruimte tussen de Europese Unie en Oekraïne

BIJLAGE

Ontwerp

OVEREENKOMST INZAKE EEN GEMEENSCHAPPELIJKE LUCHTVAARTRUIMTE

TUSSEN DE EUROPESE UNIE EN HAAR LIDSTATEN

EN OEKRAÏNE

HET KONINKRIJK BELGIË,

DE REPUBLIEK BULGARIJE,

DE TSJECHISCHE REPUBLIEK,

HET KONINKRIJK DENEMARKEN,

DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,

DE REPUBLIEK ESTLAND,

IERLAND,

DE HELLEENSE REPUBLIEK,

HET KONINKRIJK SPANJE,

DE FRANSE REPUBLIEK,

DE REPUBLIEK KROATIË,

DE ITALIAANSE REPUBLIEK,

DE REPUBLIEK CYPRUS,

DE REPUBLIEK LETLAND,

DE REPUBLIEK LITOUWEN,

HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG,

HONGARIJE,

MALTA,

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN,

DE REPUBLIEK OOSTENRIJK,

DE REPUBLIEK POLEN,

DE PORTUGESE REPUBLIEK,

ROEMENIË,

DE REPUBLIEK SLOVENIË,

DE SLOWAAKSE REPUBLIEK,

DE REPUBLIEK FINLAND,

HET KONINKRIJK ZWEDEN,

HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIË EN NOORD-IERLAND,

partijen bij het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna gezamenlijk "de EU-Verdragen" genoemd) en lidstaten van de Europese Unie (hierna "de EU-lidstaten" genoemd), en

De EUROPESE UNIE, hierna "de Unie" of "de Europese Unie" of "de EU" genoemd, enerzijds,

en

OEKRAÏNE, anderzijds,

hierna "de partijen" genoemd,

GELEID DOOR DE WENS een gemeenschappelijke luchtvaartruimte tot stand te brengen, gebaseerd op wederzijdse toegang tot de luchtvervoersmarkten van de partijen, gelijke concurrentievoorwaarden en naleving van dezelfde regels, met name op het gebied van veiligheid, beveiliging, luchtverkeersbeheer, sociale aspecten en milieu;

ERKENNENDE dat de internationale burgerluchtvaart een geïntegreerd karakter heeft en erkenning tonend voor de rechten en plichten van Oekraïne en de EU-lidstaten die voortvloeien uit hun lidmaatschap van internationale luchtvaartorganisaties, met name de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie en de Europese Organisatie voor de veiligheid van de luchtvaart, en uit internationale overeenkomsten met derde landen en internationale organisaties;

GELEID DOOR DE WENS de betrekkingen tussen de partijen op het gebied van luchtvervoer te verdiepen, inclusief op het gebied van industriële samenwerking, en voort te bouwen op het kader van het bestaande systeem van overeenkomsten voor luchtdiensten teneinde de economische, culturele en vervoersbanden tussen de partijen te bevorderen;

GELEID DOOR DE WENS de uitbreiding van de luchtvervoersmogelijkheden te vergemakkelijken, onder meer via de ontwikkeling van luchtvervoersnetwerken, teneinde tegemoet te komen aan de behoeften van passagiers en expediteurs aan passende luchtvervoersdiensten;

ERKENNENDE dat luchtvervoer belangrijk is voor het bevorderen van handel, toerisme en investeringen;

NOTA NEMEND van het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart, voor ondertekening opengesteld te Chicago op 7 december 1944;

ERMEE REKENING HOUDENDE dat de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten en Oekraïne bepaalt dat, teneinde te komen tot een gecoördineerde ontwikkeling van het vervoer tussen de partijen, in overeenstemming met hun commerciële behoeften, de voorwaarden voor wederzijdse markttoegang en verlening van diensten in het luchtvervoer in specifieke overeenkomsten kunnen worden geregeld;

GELEID DOOR DE WENS dat luchtvaartmaatschappijen de mogelijkheid krijgen om passagiers en expediteurs concurrerende prijzen en diensten aan te bieden op open markten;

GELEID DOOR DE WENS dat alle sectoren van de luchtvervoersindustrie, inclusief het personeel van luchtvaartmaatschappijen, profijt kunnen trekken van een geliberaliseerde overeenkomst;

VOORNEMENS voort te bouwen op het bestaande kader van de huidige luchtvervoersovereenkomsten, teneinde te zorgen voor geleidelijke openstelling van de markttoegang en zoveel mogelijk voordelen te creëren voor de consumenten, luchtvaartmaatschappijen, personeelsleden en gemeenschappen van beide partijen;

OVEREENKOMENDE dat het belangrijk is de regels betreffende de gemeenschappelijke luchtvaartruimte te baseren op de relevante wetgeving in de Europese Unie, zoals vastgesteld in bijlage I bij deze Overeenkomst, onverminderd de bepalingen van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (de EU-Verdragen) en de grondwet van Oekraïne;

NOTA NEMENDE VAN het voornemen van Oekraïne de relevante eisen en normen van de Europese Unie, met inbegrip van toekomstige wetgevingsinitiatieven in de EU, op te nemen in zijn luchtvaartwetgeving;

GELEID DOOR DE WENS het hoogst mogelijke niveau van veiligheid en beveiliging van het internationaal luchtvervoer te garanderen en nogmaals bevestigend dat zij zich grote zorgen maken over daden of bedreigingen die gericht zijn tegen luchtvaartuigen en die de veiligheid van personen of goederen in gevaar brengen, de exploitatie van luchtvaartuigen nadelig beïnvloeden en het vertrouwen van de reizigers in de veiligheid van de burgerluchtvaart ondermijnen;

ERKENNENDE dat de volledige naleving van de regels van de gemeenschappelijke luchtvaartruimte de partijen in staat stelt alle voordelen van die luchtvaartruimte volledig te benutten, zoals het openstellen van de toegang tot markten en het maximaliseren van de voordelen voor de consumenten en bedrijfssectoren van beide partijen;

ERKENNENDE dat de totstandbrenging van de gemeenschappelijke luchtvaartruimte en de toepassing van de regels ervan niet kan worden bereikt zonder overgangsmaatregelen vast te stellen;

ERKENNENDE dat het belangrijk is in dit verband adequate bijstand te verlenen;

BENADRUKKENDE dat luchtvaartmaatschappijen een transparante en niet-discriminerende behandeling moeten krijgen bij het verwerven van toegang tot luchtvervoersinfrastructuur, met name wanneer deze infrastructuur beperkt is, met inbegrip van maar niet beperkt tot de toegang tot luchthavens;

GELEID DOOR DE WENS een gelijk speelveld voor luchtvaartmaatschappijen tot stand te brengen, waardoor de luchtvaartmaatschappijen van de partijen billijke en gelijke kansen genieten om de overeengekomen diensten te exploiteren;

ERKENNENDE dat overheidssubsidies een negatief effect kunnen hebben op de mededinging tussen luchtvaartmaatschappijen en de basisdoelstellingen van deze Overeenkomst in het gedrang kunnen brengen;

HET BELANG BEVESTIGEND van milieubescherming bij de ontwikkeling en toepassing van het internationale luchtvaartbeleid en erkennende dat soevereine staten het recht hebben passende milieubeschermingsmaatregelen te nemen;

NOTA NEMEND van het belang van bescherming van de consument, met inbegrip van de bescherming die wordt verleend door het Verdrag tot het

brengen van eenheid in enige bepalingen inzake het internationale luchtvervoer, gesloten te Montreal op 28 mei 1999;

INGENOMEN met de lopende dialoog tussen de partijen, die tot doel heeft hun betrekkingen te verdiepen op andere gebieden, met name om het vrije verkeer van personen te vergemakkelijken,

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN:

TITEL I

ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 1

DOELSTELLINGEN EN WERKINGSSFEER

Het doel van deze Overeenkomst is de geleidelijke totstandbrenging van een gemeenschappelijke luchtvaartruimte tussen de Europese Unie en haar lidstaten en Oekraïne, gebaseerd op identieke regels op het gebied van veiligheid, beveiliging, luchtverkeersbeheer, milieu, consumentenbescherming, geautomatiseerde boekingssystemen en sociale aspecten. Hiertoe worden in deze Overeenkomst de regels, technische voorschriften, administratieve procedures, fundamentele operationele normen en uitvoeringsbepalingen vastgesteld die van toepassing zijn in de betrekkingen tussen de partijen, onder de hieronder uiteengezette voorwaarden.

Deze gemeenschappelijke luchtvaartruimte is gebaseerd op vrije toegang tot de markt voor luchtvervoer en op gelijke mededingingsvoorwaarden.

ARTIKEL 2
DEFINITIES

Tenzij anders bepaald, wordt met het oog op de toepassing van deze Overeenkomst verstaan onder:

1. "Overeengekomen diensten" en "gespecificeerde routes": internationaal luchtvervoer overeenkomstig artikel 16 (Verlening van rechten) en bijlage II bij deze Overeenkomst;

2. "Overeenkomst": de onderhavige Overeenkomst, de bijlagen daarbij en de eventuele wijzigingen daarvan;

3. "Luchtvervoer": het afzonderlijke of gecombineerde vervoer per luchtvaartuig van passagiers, bagage, vracht en post, tegen vergoeding of betaling van huur; om twijfel te vermijden: dit omvat geregelde en niet-geregelde (charter)diensten en uitsluitend voor vrachtvervoer bestemde diensten;

4. "Luchtvaartmaatschappij": een onderneming met een geldige exploitatievergunning of een gelijkwaardig document;

5. "Bevoegde autoriteiten": de overheidsagentschappen of openbare organen die verantwoordelijk zijn voor de administratieve taken uit hoofde van deze Overeenkomst;

6. "Bedrijven of ondernemingen": entiteiten naar burgerlijk recht of handelsrecht, inclusief coöperatieve maatschappijen en andere rechtspersonen naar publiek- of privaatrecht, met uitzondering van die zonder winstoogmerk;

7. "Verdrag": het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart, voor ondertekening opengesteld te Chicago op 7 december 1944, en omvattende:

   a) alle wijzigingen die krachtens artikel 94 bis van het Verdrag van kracht zijn geworden en zijn geratificeerd door zowel Oekraïne als een lidstaat of lidstaten van de Europese Unie;

   en

   b) iedere bijlage of iedere wijziging daarvan die is goedgekeurd krachtens artikel 90 van het Verdrag, voor zover deze bijlage of wijziging op een gegeven tijdstip voor zowel Oekraïne als de lidstaat of lidstaten van de EU van kracht is, al naargelang het thema in kwestie;

8. "ECAA-Overeenkomst": de multilaterale Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, de Republiek Albanië, Bosnië en Herzegovina, de Republiek Kroatië, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, de Republiek IJsland, de Republiek Montenegro, het Koninkrijk Noorwegen, de Republiek Servië en de Missie van de Verenigde Naties voor interimbestuur in Kosovo[1] betreffende de totstandbrenging van een Europese Gemeenschappelijke Luchtvaartruimte;

[1] Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet en is in overeenstemming met Resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

9. "EASA": het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart, opgericht overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 20 februari 2008 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart, houdende intrekking van Richtlijn 91/670/EEG, Verordening (EG) nr. 1592/2002 en Richtlijn 2004/36/EG;

10. "Daadwerkelijke zeggenschap": een relatie gebaseerd op rechten, overeenkomsten of andere middelen die, afzonderlijk of tezamen en gelet op de desbetreffende feitelijke of juridische omstandigheden, de mogelijkheid bieden om rechtstreeks of onrechtstreeks een beslissende invloed uit te oefenen op een onderneming, meer bepaald via:

    a) het recht om alle of een gedeelte van de activa van een onderneming te gebruiken;

    b) rechten of overeenkomsten waardoor een beslissende invloed kan worden uitgeoefend op de samenstelling, het stemgedrag of de besluiten van de organen van een onderneming of waardoor anderszins een beslissende invloed kan worden uitgeoefend op het beleid van de onderneming;

11. "Effectieve zeggenschap" betekent dat de bevoegde vergunningverlenende autoriteit van een partij, die een exploitatievergunning aan een luchtvaartmaatschappij heeft afgegeven, voortdurend controleert of de toepasselijke criteria voor de exploitatie van internationale luchtdiensten, op grond waarvan de exploitatievergunning is afgegeven, worden nageleefd door deze luchtvaartmaatschappij, overeenkomstig de relevante nationale wet- en regelgeving; met betrekking tot veiligheid en beveiliging houdt de bevoegde autoriteit op passende wijze toezicht overeenkomstig ten minste de ICAO-normen;

12. "EU-Verdragen": het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie;

13. "EU-lidstaat": een lidstaat van de Europese Unie;

14. "Deugdelijkheid": het feit dat een luchtvaartmaatschappij internationale luchtdiensten kan exploiteren, d.w.z. dat ze over voldoende financiële middelen en adequate managementdeskundigheid beschikt en bereid is de wetten, regels en eisen voor het exploiteren van dergelijke diensten na te leven;

15. "Recht van de vijfde vrijheid": het recht of voorrecht dat door een staat (de "verlenende staat") aan de luchtvaartmaatschappijen van een andere staat (de "ontvangende staat") wordt verleend om internationale luchtvervoersdiensten uit te voeren tussen het grondgebied van de verlenende staat en het grondgebied van een derde staat, voor zover dergelijke diensten beginnen of eindigen op het grondgebied van de ontvangende staat;

16. "Volledige kosten": de kosten van het verlenen van luchtdiensten plus een redelijke toeslag voor administratieve overheadkosten en, voor zover van toepassing, alle toepasselijke toeslagen die milieukosten weerspiegelen en die zonder onderscheid naar nationaliteit worden toegepast;

17. "ICAO": de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie, opgericht op basis van het Verdrag.

18. "Internationaal luchtvervoer": luchtvervoer tussen plaatsen in ten minste twee staten.

19. "Intermodaal vervoer": openbaar vervoer van passagiers, bagage, vracht en post via een luchtvaartuig en een of meer wijzen van het vervoer over land, gescheiden of gecombineerd, tegen vergoeding of betaling van huur;

20. "Maatregel": elke maatregel van een partij, in de vorm van een wet, regeling, voorschrift, procedure, besluit, administratieve handeling of in enige andere vorm;

21. "Onderdaan":

    a) elke persoon met de Oekraïense nationaliteit, in het geval van Oekraïne, of met de nationaliteit van een EU-lidstaat, in het geval van de Europese Unie en haar lidstaten; of

    b) elke rechtspersoon (i) die rechtstreeks of via een meerderheidsparticipatie eigendom is van en te allen tijde onder de feitelijke zeggenschap staat van personen of entiteiten met Oekraïense nationaliteit, in het geval van Oekraïne, of personen of entiteiten met de nationaliteit van een EU-lidstaat of een van de andere in bijlage V vermelde staten in het geval van de Europese Unie en haar lidstaten, en (ii) waarvan de hoofdvestiging zich in Oekraïne bevindt, in het geval van Oekraïne, of in een lidstaat, in het geval van de Europese Unie en haar lidstaten;

22. "Nationaliteit": in het geval van een luchtvaartmaatschappij, het feit dat de luchtvaartmaatschappij voldoet aan de eisen inzake eigendom, feitelijke zeggenschap en hoofdvestigingsplaats;

23. "Exploitatievergunning":

a) in het geval van de Europese Unie en haar lidstaten: een vergunning die door de bevoegde vergunningverlenende autoriteit aan een onderneming of bedrijf is verleend en waardoor die onderneming of dat bedrijf toestemming krijgt om luchtdiensten te verlenen onder de relevante EU-wetgeving, en

b) in het geval van Oekraïne: een vergunning voor vervoer door de lucht van passagiers en/of goederen, welke wordt afgegeven overeenkomstig de toepasselijke wetgeving van Oekraïne;

24. "Prijs":

a) "passagierstarieven": de tarieven die moeten worden betaald aan luchtvaartmaatschappijen of hun agenten of aan andere ticketverkopers voor het vervoer van passagiers en bagage op luchtdiensten, alsmede de voorwaarden waaronder deze tarieven gelden, met inbegrip van aan agentschappen en andere aanvullende diensten aangeboden vergoedingen en voorwaarden, en

b) "luchttarieven": de tarieven die moeten worden betaald voor het vervoer van post en vracht en de voorwaarden waaronder deze tarieven gelden, met inbegrip van aan agentschappen en andere aanvullende diensten aangeboden vergoedingen en voorwaarden.

Voor zover van toepassing heeft deze definitie betrekking op het vervoer over land in het kader van internationaal luchtvervoer, alsook op de voorwaarden voor de toepassing van deze tarieven;

25. "Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst": de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds, gedaan te Luxemburg op 14 juni 1994, en alle opvolgingsinstrumenten;

26. "Hoofdvestiging": het hoofdkantoor of het geregistreerde kantoor van een luchtvaartmaatschappij waar de belangrijkste financiële functies en de operationele zeggenschap over de luchtvaartmaatschappij, met inbegrip van het beheer van de blijvende luchtwaardigheid, worden uitgeoefend;

27. "Openbaredienstverplichting": een verplichting die aan luchtvaartmaatschappijen wordt opgelegd om op een specifieke route

een minimumaanbod te waarborgen van geregelde luchtdiensten die voldoen aan vastgestelde normen inzake continuïteit, regelmaat, prijzen en minimumcapaciteit, waaraan luchtvaartmaatschappijen niet zouden voldoen indien zij alleen op hun eigen commerciële belangen zouden letten. De luchtvaartmaatschappijen kunnen door de betrokken partij worden vergoed voor het naleven van openbaredienstverplichtingen;

28. "SESAR": het Single European Sky ATM Research Programme dat de technologische pijler vormt van het gemeenschappelijk Europees luchtruim, welke tot doel heeft ervoor te zorgen dat de EU tegen 2020 over een hoogperformante infrastructuur voor luchtverkeersleiding beschikt die de veilige en milieuvriendelijke ontwikkeling van het luchtvervoer mogelijk maakt;

29. "Subsidie": alle door een openbaar orgaan of een regionale of andere overheidsorganisatie verleende financiële bijdragen waarbij:

a) de praktijk van de overheid, een regionaal openbaar orgaan of een andere publiekrechtelijke organisatie rechtstreekse overdracht omvat van middelen zoals schenkingen, leningen, kapitaalinbreng, mogelijke rechtstreekse overdracht van middelen aan de onderneming of het overnemen van passiva van de onderneming, zoals leninggaranties, kapitaalinjecties, eigendom, bescherming tegen faillissement of verzekering;

b) de overheid, een regionale instantie of een andere publiekrechtelijke organisatie afstand doet van inkomsten die haar normaal toekomen, deze niet int, of waarbij deze inkomsten buitensporig zijn afgenomen;

c) de overheid, een regionale instantie of een andere publiekrechtelijke organisatie goederen levert of diensten aanbiedt, behalve algemene infrastructuur, of goederen of diensten aankoopt, of

d) de overheid, een regionale instantie of een andere publiekrechtelijke organisatie betalingen aan een financieringsmechanisme verricht of een particulier lichaam opdraagt een of meer van de onder a), b) en c), genoemde soorten functies uit te voeren, die zij normaal zelf zou vervullen en die in werkelijkheid niet afwijken van praktijken die overheidsinstanties plegen te volgen;

en waarbij een voordeel wordt verleend;

30. "De partijen": enerzijds de Europese Unie of haar lidstaten, of de Europese Unie en haar lidstaten, overeenkomstig hun respectieve bevoegdheden, en anderzijds Oekraïne;

31. "Grondgebied": wat Oekraïne betreft, het landoppervlak en de territoriale zee die onder de soevereiniteit van Oekraïne vallen en, wat de Europese Unie betreft, het landoppervlak (vasteland en eilanden), de binnenwateren en de territoriale zee die onder het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie vallen en onderhevig zijn aan de in die verdragen en eventuele opvolgingsinstrumenten vastgestelde voorwaarden. De toepassing van deze Overeenkomst op de luchthaven van Gibraltar doet geen afbreuk aan de respectieve rechtsopvattingen van het Koninkrijk Spanje en het Verenigd Koninkrijk betreffende het geschil inzake de soevereiniteit over het grondgebied waarop de luchthaven is gelegen. Dergelijke toepassing wordt bepaald door de toepassing van de wetgeving van de Unie op de luchthaven van Gibraltar. Oekraïne wordt in kennis gesteld van het toepassingsbereik;

32. "Doortochtovereenkomst": de Overeenkomst inzake de doortocht van internationale luchtdiensten, gedaan te Chicago op 7 december 1944; en

33. "Gebruikersheffing": een heffing die door de bevoegde autoriteit aan luchtvaartmaatschappijen wordt opgelegd, of die door die autoriteit wordt toegestaan, voor het gebruik van faciliteiten en diensten in verband met de luchtvaart (ook in geval van overvluchten), luchtverkeersleiding, luchthavens en luchtvaartveiligheid door luchtvaartuigen, hun bemanning, passagiers, vracht en post.

ARTIKEL 3

TENUITVOERLEGGING VAN DE OVEREENKOMST

1. De partijen treffen alle algemene of bijzondere maatregelen welke geschikt zijn om de nakoming van de uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen te verzekeren en onthouden zich van alle maatregelen welke de verwezenlijking van de doelstellingen van deze Overeenkomst in gevaar kunnen brengen.

2. De tenuitvoerlegging van bovengenoemde maatregelen doet geen afbreuk aan de rechten en plichten van elke partij die voortvloeien uit de deelname aan internationale organisaties en/of internationale overeenkomsten, met name het Verdrag en de Doortochtovereenkomst.

3. Bij de toepassing van de beginselen van lid 1 van dit artikel zullen de partijen:

a) binnen het toepassingsgebied van deze Overeenkomst alle unilaterale administratieve, technische of andere maatregelen die een indirecte beperking kunnen vormen en een discriminerend effect kunnen hebben op de verlening van luchtdiensten in het kader van deze Overeenkomst verbieden; en

b) binnen het toepassingsgebied van deze Overeenkomst zich ervan weerhouden administratieve, technische of wetgevende maatregelen ten uitvoer te leggen die een discriminerend effect kunnen hebben op onderdanen of bedrijven of ondernemingen van de andere partij bij het verlenen van de onder deze Overeenkomst vallende diensten.

ARTIKEL 4

NON-DISCRIMINATIE

Binnen de werkingssfeer van deze Overeenkomst en onverminderd de daarin vervatte bijzondere bepalingen, is elke discriminatie op grond van nationaliteit verboden.

TITEL II

REGELGEVENDE SAMENWERKING

ARTIKEL 5

ALGEMENE BEGINSELEN VAN DE REGELGEVENDE SAMENWERKING

1. De partijen werken op alle mogelijke wijzen samen om ervoor te zorgen dat de eisen en normen van de in bijlage I bij deze Overeenkomst vermelde besluiten van de Europese Unie geleidelijk worden opgenomen in de wetgeving van Oekraïne en dat Oekraïne deze bepalingen ten uitvoer legt via:

   a) periodiek overleg, in het kader van het in artikel 29 van deze Overeenkomst (Gemengd Comité) vermelde Gemengd Comité, over de interpretatie van de in lid 1 van dit artikel bedoelde EU-wetgeving met betrekking tot de veiligheid en beveiliging van de luchtvaart, luchtverkeersbeheer, milieubescherming, markttoegang en bijbehorende kwesties, sociale aangelegenheden, consumentenbescherming en andere gebieden die onder de Overeenkomst vallen;

   b) het verlenen van passende bijstand op specifieke door de partijen vastgestelde terreinen;

c) raadplegingen en uitwisseling van informatie over nieuwe wetgeving overeenkomstig artikel 15 (Nieuwe wetgeving) van deze Overeenkomst.

2. Oekraïne stelt de nodige maatregelen vast om de eisen en normen van de in bijlage I bij deze Overeenkomst vermelde besluiten van de Europese Unie in zijn wetgeving op te nemen en ten uitvoer te leggen, overeenkomstig de in artikel 33 (Overgangsregelingen) en de bijbehorende bijlage III bij deze Overeenkomst vermelde overgangsbepalingen.

3. De partijen stellen elkaar onverwijld in kennis van hun respectieve bevoegde autoriteiten op het gebied van veiligheidstoezicht, luchtwaardigheid, vergunningen voor luchtvaartmaatschappijen, luchthavens, luchtvaartbeveiliging, luchtverkeersbeheer, onderzoek van ongevallen en incidenten, vaststelling van luchtvaartheffingen en luchthavengelden, via het Gemengd Comité als bedoeld in artikel 29 van deze Overeenkomst (Gemengd Comité).

ARTIKEL 6

NALEVING VAN WETTEN EN REGELS

1. Als luchtvaartmaatschappijen van de ene partij het grondgebied van de andere partij binnenkomen of verlaten, moeten zij de op dat grondgebied toepasselijke wetten en regels inzake het binnenkomen of verlaten van het grondgebied door luchtvaartuigen die luchtvervoer uitvoeren, of inzake de exploitatie en navigatie van luchtvaartuigen naleven.

2. Bij binnenkomst in, verblijf op of vertrek uit het grondgebied van een partij moeten de wetten en voorschriften die op dat grondgebied gelden met betrekking tot de toelating tot of het vertrek uit dat grondgebied van passagiers, bemanning of vracht aan boord van het luchtvaartuig (met inbegrip van de formaliteiten verbonden aan binnenkomst, inklaring, immigratie, paspoorten, douane en quarantaine of, in het geval van post, postvoorschriften) door of namens deze passagiers, bemanningen of vracht van de luchtvaartmaatschappijen van de andere partij worden nageleefd.

ARTIKEL 7

VEILIGHEID VAN DE LUCHTVAART

1. Onverminderd de overgangsbepalingen in bijlage III bij deze Overeenkomst handelen de partijen overeenkomstig hun respectieve wetgeving betreffende de eisen en normen inzake luchtvaartveiligheid, zoals gespecificeerd in deel C van bijlage I bij deze Overeenkomst, volgens de hierna uiteengezette voorwaarden.

2. Oekraïne blijft de functies en taken van het land van ontwerp, vervaardiging, registratie en exploitatie uitvoeren, zoals bepaald in het Verdrag, maar zal ook de in lid 1 van dit artikel bedoelde eisen en normen in zijn wetgeving opnemen en effectief ten uitvoer leggen, overeenkomstig de in bijlage III bij deze Overeenkomst vastgestelde overgangsregelingen.

3. De partijen werken samen om te zorgen voor de effectieve tenuitvoerlegging door Oekraïne van de wetgeving die is vastgesteld teneinde de eisen en normen als bedoeld in lid 1 van dit artikel in de Oekraïense wetgeving op te nemen. Daartoe wordt Oekraïne vanaf de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst als waarnemer betrokken bij de werkzaamheden van het EASA, zoals bepaald in bijlage VI bij deze Overeenkomst

4. Om de exploitatie van de bij artikel 16 (Verlening van rechten), lid 1, onder a), b), c) en d), van deze Overeenkomst overeengekomen diensten te garanderen, erkent elke partij de geldigheid van de bewijzen van luchtwaardigheid, bekwaamheidscertificaten en vergunningen die door de andere partij zijn afgegeven of gevalideerd en die nog steeds van kracht zijn, voor zover de eisen voor dergelijke certificaten of vergunningen ten minste gelijk zijn aan de minimumeisen die uit hoofde van het Verdrag kunnen worden vastgesteld.

5. De erkenning door de EU-lidstaten van de in bijlage IV, Deel I, van deze Overeenkomst bedoelde certificaten die zijn afgegeven door Oekraïne, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van bijlage III bij deze Overeenkomst.

6. De partijen werken samen met het oog op de convergentie van de systemen voor certificering van de initiële en permanente luchtwaardigheid.

7. De partijen zien erop toe dat in de ene partij geregistreerde luchtvaartuigen die worden verdacht van niet-naleving van de bij het Verdrag vastgestelde internationale veiligheidsnormen bij landing op luchthavens op het grondgebied van de andere partij die openstaan voor internationaal luchtverkeer, door de bevoegde autoriteiten van die andere

partij worden onderworpen aan platforminspecties, zowel aan boord als rond het luchtvaartuig, teneinde de geldigheid van de documenten van het luchtvaartuig en van de bemanning en de kennelijke staat van het luchtvaartuig en de apparatuur te controleren.

8. De partijen wisselen met de relevante middelen informatie uit, waaronder informatie over alle bevindingen die tijdens platforminspecties in overeenstemming met lid 7 van dit artikel zijn gedaan.

9. De bevoegde autoriteiten van een partij kunnen op elk ogenblik vragen om overleg met de bevoegde autoriteiten van de andere partij over de door de andere partij gehanteerde veiligheidsnormen, ook op andere gebieden dan die welke onder de in bijlage I bij deze Overeenkomst vermelde besluiten vallen of over bevindingen die tijdens de platforminspecties zijn gedaan. Dergelijk overleg vindt plaats binnen dertig (30) dagen na het verzoek.

10. Geen enkele bepaling van deze Overeenkomst kan zo worden uitgelegd dat zij voor een partij een beletsel vormt om onverwijld de nodige maatregelen te nemen wanneer zij vaststelt dat een product of dienst mogelijkerwijze:

    a) niet voldoet aan de minimumnormen die zijn vastgesteld overeenkomstig het Verdrag of, indien van toepassing, overeenkomstig de in bijlage I, deel C, bij deze Overeenkomst gespecificeerde eisen en normen;

    b) na een in lid 7 van dit artikel bedoelde inspectie aanleiding geeft tot ernstige vermoedens dat een luchtvaartuig of de exploitatie ervan niet voldoet aan de overeenkomstig het Verdrag of, indien van toepassing, de in bijlage I, deel C, bij deze Overeenkomst gespecificeerde eisen en normen vastgestelde minimumnormen; of

    c) aanleiding geeft tot ernstige vermoedens dat de overeenkomstig het Verdrag of, indien van toepassing, de in bijlage I, deel C, bij deze Overeenkomst gespecificeerde eisen en normen vastgestelde minimumnormen niet daadwerkelijk worden toegepast en gehandhaafd.

11. Wanneer een partij maatregelen nemen overeenkomstig lid 10 van dit artikel stelt zij de bevoegde autoriteiten van de andere partij daar onmiddellijk van in kennis, met opgave van de redenen voor die maatregelen.

12. Wanneer uit hoofde van lid 10 van dit artikel genomen maatregelen niet worden stopgezet, ook al zijn er geen redenen meer om dergelijke

maatregelen te handhaven, kan elke partij de zaak doorverwijzen naar het Gemengd Comité.

13. Eventuele wijzigingen van de nationale wetgeving met betrekking tot de status van de bevoegde autoriteiten van Oekraïne of de bevoegde autoriteit van de EU-lidstaten worden onverwijld door de betrokken partij ter kennis gebracht van de andere partijen.

ARTIKEL 8

BEVEILIGING VAN DE LUCHTVAART

1. De bepalingen in Document 30, Deel II, van de ECAC (European Civil Aviation Conference) worden door Oekraïne in zijn wetgeving opgenomen en effectief ten uitvoer gelegd, overeenkomstig de overgangsbepalingen in bijlage III bij deze Overeenkomst. In het kader van de beoordelingen als bedoeld in artikel 33 (Overgangsregelingen), lid 2, van deze Overeenkomst, mogen inspecteurs van de Europese Commissie als waarnemer deelnemen aan de inspecties die door de Oekraïense bevoegde autoriteiten worden uitgevoerd in luchthavens op het grondgebied van Oekraïne, overeenkomstig het door de twee partijen overeengekomen mechanisme. Deze Overeenkomst doet geen afbreuk aan de rechten en plichten van Oekraïne en de EU-lidstaten uit hoofde van de bepalingen van bijlage 17 bij de Overeenkomst.

2. Aangezien de veiligheid van burgerluchtvaartuigen, hun passagiers en hun bemanning een fundamentele voorwaarde is voor het exploiteren van internationale luchtdiensten, bevestigen beide partijen dat hun verplichtingen tegenover elkaar ook de beveiliging van de burgerluchtvaart tegen wederrechtelijke daden omvatten, met name hun verplichtingen uit hoofde van het Verdrag, het Verdrag inzake strafbare feiten en bepaalde andere handelingen begaan aan boord van luchtvaartuigen, ondertekend in Tokio op 14 september 1963, het Verdrag tot bestrijding van het wederrechtelijk in zijn macht brengen van luchtvaartuigen, ondertekend in Den Haag op 16 december 1970, het Verdrag tot bestrijding van wederrechtelijke gedragingen gericht tegen de veiligheid van de burgerluchtvaart, ondertekend in Montreal op 23 september 1971, het Protocol tot bestrijding van wederrechtelijke daden van geweld op luchthavens voor de internationale burgerluchtvaart, ondertekend te Montreal op 24 februari 1988, en het Verdrag inzake het merken van kneedspringstoffen ten behoeve van de opsporing ervan, ondertekend te Montreal op 1 maart 1991, voor zover beide partijen ook partij zijn bij deze verdragen, en alle andere verdragen en protocollen inzake de beveiliging van de burgerluchtvaart waartoe beide partijen zijn toegetreden.

3. Op verzoek verlenen de partijen elkaar alle nodige bijstand om het wederrechtelijk in zijn macht brengen van burgerluchtvaartuigen en andere wederrechtelijke daden tegen de veiligheid van dergelijke luchtvaartuigen, hun passagiers en bemanning, luchthavens en luchtvaartnavigatiefaciliteiten, en alle andere bedreigingen van de veiligheid van de burgerluchtvaart te voorkomen.

4. In hun onderlinge betrekkingen handelen de partijen overeenkomstig de normen voor luchtvaartbeveiliging en, voor zover ze die toepassen, de door de ICAO opgestelde aanbevolen werkwijzen die als bijlage bij het Verdrag van Chicago zijn gevoegd, in de mate dat dergelijke beveiligingsvoorschriften van toepassing zijn op de partijen. Beide partijen eisen dat exploitanten van luchtvaartuigen die in hun register zijn opgenomen, exploitanten die hun hoofdkantoor of permanente verblijfplaats op hun grondgebied hebben gevestigd en exploitanten van luchthavens op hun grondgebied handelen overeenkomstig deze normen voor de beveiliging van de luchtvaart.

5. Elke partij ziet erop toe dat op haar grondgebied effectieve maatregelen worden genomen om de burgerluchtvaart te beschermen tegen wederrechtelijke daden, inclusief, maar niet beperkt tot, het screenen van passagiers en hun handbagage, het screenen van ruimbagage, beveiligingscontroles van vracht en post alvorens deze aan boord van een luchtvaartuig te laden, beveiligingscontroles van vlucht- en luchthavenbenodigdheden en toegangscontroles en beveiligingsonderzoeken van andere personen dan passagiers die zich in om beveiligingsredenen beperkt toegankelijke zones willen begeven. Deze maatregelen worden indien nodig aangepast om aan kwetsbaarheden en bedreigingen op het gebied van de burgerluchtvaart te kunnen weerstaan. Elke partij stemt ermee in dat haar luchtvaartmaatschappijen door de andere partij kunnen worden verplicht de in lid 4 van dit artikel vermelde voorschriften inzake beveiliging van de luchtvaart in acht te nemen voor de toegang tot, het vertrek uit of het verblijf op het grondgebied van die andere partij.

6. Elke partij neemt ook ieder verzoek van de andere partij om in verband met een bepaalde dreiging bijzondere doch redelijke veiligheidsmaatregelen te nemen, welwillend in overweging. Elke partij stelt de andere partij van tevoren in kennis van de bijzondere beveiligingsmaatregelen die zij wenst in te voeren en die aanzienlijke financiële of operationele gevolgen kunnen hebben voor de luchtvervoersdiensten die uit hoofde van deze Overeenkomst worden verleend, tenzij dit in noodgevallen redelijkerwijs niet mogelijk is. Bovendien mag elke partij verzoeken om een vergadering van het Gemengd Comité, zoals ingesteld bij artikel 29 (Gemengd Comité) van deze Overeenkomst, om dergelijke beveiligingsmaatregelen te bespreken.

7. Wanneer een geval van wederrechtelijk in zijn macht brengen van burgerluchtvaartuigen of een andere wederrechtelijke daad tegen de veiligheid van dergelijke luchtvaartuigen, hun passagiers en bemanning, luchthavens en luchtvaartnavigatiefaciliteiten zich voordoet of dreigt

voor te doen, staan de partijen elkaar bij door de communicatie te vergemakkelijken en andere passende maatregelen te nemen om snel en veilig een eind te maken aan het incident of de dreiging.

8. Elke partij neemt alle maatregelen die zij praktisch haalbaar acht om te garanderen dat een luchtvaartuig dat zich op haar grondgebied op de grond bevindt en waartegen een daad van wederrechtelijk in zijn macht brengen of een andere wederrechtelijke daad is gesteld, aan de grond wordt gehouden, tenzij het vertrek van het luchtvaartuig noodzakelijk is om mensenlevens te beschermen. Dergelijke maatregelen worden zoveel mogelijk op basis van wederzijds overleg genomen.

9. Wanneer een partij redelijke gronden heeft om te geloven dat de andere partij afwijkt van de in dit artikel vastgestelde voorschriften inzake luchtvaartbeveiliging, kan de partij onmiddellijk om overleg met de andere partij verzoeken.

10. Onverminderd artikel 19 (Weigering, intrekking, opschorting of beperking van exploitatievergunningen of technische vergunningen) van deze Overeenkomst wordt de exploitatievergunning van een of meer luchtvaartmaatschappijen van de andere partij ingehouden, ingetrokken, beperkt of afhankelijk gesteld van voorwaarden wanneer niet binnen vijftien (15) dagen na dit verzoek een bevredigende oplossing wordt bereikt.

11. Wanneer een onmiddellijke en buitengewone dreiging dit vereist, mag een partij voorlopige maatregelen treffen vóór het verstrijken van de vijftien (15) dagen.

12. Alle overeenkomstig lid 10 of 11 van dit artikel genomen maatregelen worden stopgezet zodra de andere partij de bepalingen van dit artikel volledig naleeft.

ARTIKEL 9

LUCHTVERKEERSBEHEER

1. Onverminderd de overgangsbepalingen in bijlage III bij deze Overeenkomst handelen de partijen overeenkomstig hun respectieve wetgeving betreffende de eisen en normen inzake luchtverkeersbeheer, zoals gespecificeerd in deel B van bijlage I bij deze Overeenkomst, volgens de hierna uiteengezette voorwaarden.

2. De eisen en normen waarnaar wordt verwezen in lid 1 van dit artikel worden door Oekraïne in zijn wetgeving opgenomen en effectief ten uitvoer gelegd, overeenkomstig de overgangsbepalingen in bijlage III bij deze Overeenkomst.

3. De partijen werken samen op het gebied van luchtverkeersbeheer om ervoor te zorgen dat Oekraïne de wetgeving die is vastgesteld om de eisen en normen als bedoeld in lid 1 van dit artikel in zijn wetgeving op te nemen, effectief ten uitvoer legt, en met het oog op de uitbreiding van het gemeenschappelijke Europese luchtruim tot Oekraïne, teneinde de huidige veiligheidsnormen en de algehele efficiëntie van de algemene luchtverkeersactiviteiten in Europa te verhogen, de luchtverkeersleidingscapaciteit te optimaliseren, vertragingen tot een minimum te beperken en de milieuefficiëntie te verhogen.

4. Om dit doel te verwezenlijken wordt Oekraïne als waarnemer betrokken bij het Comité voor het gemeenschappelijk luchtruim met ingang van de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst en worden de Oekraïense bevoegde entiteiten en/of autoriteiten op niet-discriminerende basis bij het Comité betrokken, door passende coördinatie inzake SESAR overeenkomstig de toepasselijke wetgeving.

5. Het Gemengd Comité wordt verantwoordelijk voor het toezicht op en de facilitering van de samenwerking op het gebied van luchtverkeersbeheer.

6. Teneinde de toepassing van de wetgeving inzake het gemeenschappelijk Europees luchtruim te vergemakkelijken:

   a) neemt Oekraïne de nodige maatregelen om zijn institutionele structuren voor luchtverkeersbeheer aan te passen aan het gemeenschappelijk Europees luchtruim; en

   b) vergemakkelijkt de Europese Unie de deelname van Oekraïne aan operationele activiteiten op het gebied van luchtvaartnavigatiediensten, luchtruimgebruik en interoperabiliteit die voortvloeien uit het gemeenschappelijk Europees luchtruim.

7. Deze Overeenkomst doet geen afbreuk aan de rechten en plichten van Oekraïne uit hoofde van het Verdrag, noch aan geldende regionale luchtvaartovereenkomsten die door de Raad van de ICAO zijn goedgekeurd. Na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, moeten alle latere regionale overeenkomsten in overeenstemming zijn met de bepalingen van deze Overeenkomst.

8. Met het oog op de handhaving van een hoog veiligheidsniveau, teneinde de capaciteit van het luchtruim en de efficiëntie van het luchtverkeersbeheer te optimaliseren en onverminderd de overgangsbepalingen in bijlage III bij deze Overeenkomst, organiseert Oekraïne het onder zijn verantwoordelijkheid vallende luchtruim in overeenstemming met de EU-voorschriften betreffende de vaststelling van functionele luchtruimblokken (FAB's), zoals vermeld in deel B van bijlage I bij deze Overeenkomst.

De partijen werken samen aan de mogelijke integratie van het onder de verantwoordelijkheid van Oekraïne vallende luchtruim in een FAB, in overeenstemming met de EU-wetgeving en rekening houdend met de operationele voordelen van die integratie.

9. De erkenning door de EU-lidstaten van de in bijlage IV, Deel 2, van deze Overeenkomst bedoelde relevante certificaten die door Oekraïne zijn afgegeven, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van bijlage III bij deze Overeenkomst.

ARTIKEL 10

MILIEU

1. De partijen erkennen het belang van milieubescherming bij de ontwikkeling en tenuitvoerlegging van luchtvaartbeleid. De partijen erkennen dat er behoefte is aan effectieve mondiale, regionale, nationale en/of lokale actie om het effect van de burgerluchtvaart op het milieu tot een minimum te beperken.

2. Onverminderd de overgangsbepalingen in bijlage III bij deze Overeenkomst handelen de partijen overeenkomstig hun respectieve wetgeving betreffende de milieueisen en normen, zoals gespecificeerd in deel D van bijlage I bij deze Overeenkomst, volgens de hierna uiteengezette voorwaarden.

3. De eisen en normen waarnaar wordt verwezen in lid 2 van dit artikel worden door Oekraïne in zijn wetgeving opgenomen en effectief ten uitvoer gelegd, overeenkomstig de overgangsbepalingen in bijlage III bij deze Overeenkomst.

4. De partijen werken samen om ervoor te zorgen dat Oekraïne van de wetgeving die is vastgesteld om de eisen en normen als bedoeld in lid 2 van dit artikel in zijn wetgeving op te nemen, effectief ten uitvoer legt, maar erkennen dat het belangrijk is samen te werken en, in het kader van multilaterale besprekingen, na te gaan wat het effect is van de luchtvaart op het milieu, en te garanderen dat eventuele verzachtende maatregelen volledig in overeenstemming zijn met de doelstellingen van deze Overeenkomst.

5. Deze Overeenkomst beperkt op geen enkele wijze de bevoegdheid van de bevoegde autoriteiten van een partij om alle passende maatregelen te nemen om het effect van het luchtvervoer op het milieu te beperken, voor zover dergelijke maatregelen zonder onderscheid naar nationaliteit worden toegepast en niet in strijd zijn met de rechten en plichten van de partijen krachtens internationale wetgeving.

ARTIKEL 11

CONSUMENTENBESCHERMING

1. Onverminderd de overgangsbepalingen in bijlage III bij deze Overeenkomst handelen de partijen overeenkomstig hun respectieve wetgeving betreffende de eisen en normen inzake consumentenbescherming, zoals gespecificeerd in deel F van bijlage I bij deze Overeenkomst.

2. De eisen en normen waarnaar wordt verwezen in lid 1 van dit artikel worden door Oekraïne in zijn wetgeving opgenomen en effectief ten uitvoer gelegd, overeenkomstig de overgangsbepalingen in bijlage III bij deze Overeenkomst.

3. De partijen werken samen om te zorgen voor de effectieve tenuitvoerlegging door Oekraïne van de wetgeving die is vastgesteld teneinde de eisen en normen als bedoeld in lid 1 van dit artikel in de Oekraïense wetgeving op te nemen.

4. De partijen werken tevens samen met het oog op de bescherming van de consumentenrechten die voortvloeien uit deze Overeenkomst.

ARTIKEL 12

INDUSTRIËLE SAMENWERKING

1. De partijen streven naar verbetering van de industriële samenwerking, met name door middel van:

   (i) het ontwikkelen van commerciële banden tussen fabrikanten uit de luchtvaartsector van beide partijen;

   (ii) het bevorderen en ontwikkelen van gezamenlijke projecten met het oog op de duurzame ontwikkeling van de sector van het luchtvervoer, met inbegrip van de infrastructuur;

   (iii) technische samenwerking bij de toepassing van de EU-normen;

   (iv) het bevorderen van kansen voor fabrikanten en ontwerpers uit de luchtvaartsector; en

   (v) het bevorderen van investeringen binnen het toepassingsgebied van deze Overeenkomst.

2. Deze Overeenkomst doet geen afbreuk aan bestaande technische en industriële normen in Oekraïne voor de vervaardiging van luchtvaartuigen en onderdelen daarvan die niet onder bijlage I bij deze Overeenkomst vallen.

3. Het Gemengd Comité monitort en faciliteert de industriële samenwerking.

ARTIKEL 13

GEAUTOMATISEERDE BOEKINGSSYSTEMEN

1. Onverminderd de overgangsbepalingen in bijlage III bij deze Overeenkomst handelen de partijen overeenkomstig hun respectieve wetgeving betreffende de eisen en normen inzake geautomatiseerde boekingssystemen, zoals gespecificeerd in deel G van bijlage I bij deze Overeenkomst. De partijen waarborgen de vrije toegang van de geautomatiseerde boekingssystemen van de ene partij tot de markt van de andere partij.

2. De eisen en normen waarnaar wordt verwezen in lid 1 van dit artikel worden door Oekraïne in zijn wetgeving opgenomen en effectief ten uitvoer gelegd, overeenkomstig de overgangsbepalingen in bijlage III bij deze Overeenkomst.

3. De partijen werken samen om te zorgen voor de tenuitvoerlegging door Oekraïne van de wetgeving die is vastgesteld teneinde de eisen en normen als bedoeld in lid 1 van dit artikel in de Oekraïense wetgeving op te nemen.

ARTIKEL 14

SOCIALE ASPECTEN

1. Onverminderd de overgangsbepalingen in bijlage III bij deze Overeenkomst handelen de partijen overeenkomstig hun respectieve wetgeving betreffende de eisen en normen inzake sociale aspecten, zoals gespecificeerd in deel E van bijlage I bij deze Overeenkomst.

2. Oekraïne stelt de nodige maatregelen vast om de eisen en normen waarnaar wordt verwezen in lid 1 van dit artikel in zijn wetgeving op te nemen en effectief ten uitvoer te leggen, overeenkomstig de overgangsbepalingen in bijlage III bij deze Overeenkomst.

3. De partijen werken samen om te zorgen voor de tenuitvoerlegging door Oekraïne van de wetgeving die is vastgesteld teneinde de eisen en normen als bedoeld in lid 1 van dit artikel in de Oekraïense wetgeving op te nemen.

ARTIKEL 15

NIEUWE WETGEVING

1. Deze Overeenkomst laat het recht van de partijen onverlet om unilateraal nieuwe wetgeving op het vlak van luchtvervoer of een aanverwant in

bijlage III bij deze Overeenkomst vermeld gebied aan te nemen of bestaande wetgeving te wijzigen, voor zover zij het niet-discriminatiebeginsel en de bepalingen van dit artikel en van artikel 4 (Non-discriminatie) in acht nemen.

2. Wanneer de ene partij overweegt nieuwe wetgeving binnen het toepassingsgebied van deze Overeenkomst of een wijziging van zijn wetgeving vast te stellen, stelt zij de andere partij daarvan in kennis. Op verzoek van een van de partijen houdt het Gemengd Comité binnen de daaropvolgende twee maanden een gedachtewisseling over de implicaties van die nieuwe wetgeving of wijziging voor de goede werking van deze Overeenkomst.

3. Het Gemengd Comité heeft de volgende taken:

   a) een beslissing nemen tot herziening van bijlage I bij deze Overeenkomst, teneinde daarin, zo nodig op basis van wederkerigheid, de nieuwe wetgeving of wijziging in kwestie op te nemen; of

   b) een besluit nemen waarbij wordt vastgesteld dat de nieuwe wetgeving of wijziging in kwestie wordt beschouwd als zijnde in overeenstemming met deze Overeenkomst, of

   c) andere maatregelen aanbevelen, die binnen een redelijke termijn moeten worden vastgesteld teneinde de goede werking van deze Overeenkomst te waarborgen.

TITEL III

ECONOMISCHE BEPALINGEN

ARTIKEL 16

VERLENING VAN RECHTEN

1. Overeenkomstig bijlagen II en II bij deze Overeenkomst verleent elke partij de andere partij de volgende rechten met betrekking tot de exploitatie van internationaal luchtvervoer door luchtvaartmaatschappijen van de andere partij:

   a) het recht over haar grondgebied te vliegen zonder te landen;

   b) het recht op haar grondgebied te landen voor andere doeleinden dan het in- of ontschepen van passagiers, bagage, vracht en/of luchtpost (niet-verkeersgebonden doeleinden);

   c) bij de exploitatie van een overeengekomen dienst op een specifieke route: het recht op haar grondgebied te landen voor het,

afzonderlijk of in combinatie, in- en ontschepen van passagiers, vracht en/of post in het internationale luchtverkeer, en

d) de overige in deze Overeenkomst gespecificeerde rechten.

2. Niets in deze Overeenkomst verleent de luchtvaartmaatschappijen van Oekraïne het recht op het grondgebied van een EU-lidstaat tegen vergoeding passagiers, bagage, vracht en/of post aan boord te nemen die bestemd zijn voor een ander punt op het grondgebied van die lidstaat.

ARTIKEL 17

VERGUNNING EN TECHNISCHE VERGUNNING

Bij ontvangst van een aanvraag van een exploitatievergunning of technische vergunning van een luchtvaartmaatschappij van een partij, welke moet worden ingediend in de vorm en op de wijze die zijn voorgeschreven voor exploitatievergunningen of technische vergunningen, verlenen de bevoegde autoriteiten van de andere partij zo snel mogelijk de passende vergunningen, voor zover:

a) in het geval van een luchtvaartmaatschappij uit Oekraïne:

- de hoofdvestiging van de luchtvaartmaatschappij zich in Oekraïne bevindt en de maatschappij houder is van een geldige exploitatievergunning overeenkomstig de toepasselijke wetgeving van Oekraïne; en
- het regelgevend toezicht op de luchtvaartmaatschappij effectief wordt uitgeoefend en gehandhaafd door Oekraïne en de bevoegde luchtvaartautoriteit duidelijk is geïdentificeerd; en
- tenzij anders bepaald in artikel 20 (Investeringen in luchtvaartmaatschappijen) van deze Overeenkomst, de eigendom van de luchtvaartmaatschappij, hetzij rechtstreeks hetzij via een meerderheidsparticipatie, en de feitelijke zeggenschap over die maatschappij berust bij Oekraïne en/of Oekraïense onderdanen.

b) in het geval van een luchtvaartmaatschappij uit de Europese Unie:

- de hoofdvestiging van de luchtvaartmaatschappij zich op het grondgebied van een EU-lidstaat onder de EU-Verdragen bevindt en de luchtvaartmaatschappij houder is van een geldige exploitatievergunning overeenkomstig de toepasselijke wetgeving van de Europese Unie; en
- het regelgevend toezicht op de luchtvaartmaatschappij effectief wordt uitgeoefend en gehandhaafd door de lidstaat die

verantwoordelijk is voor de afgifte van het Air Operator Certificate, en de bevoegde autoriteit duidelijk is geïdentificeerd; en

– tenzij anders bepaald in artikel 20 (Investeringen in luchtvaartmaatschappijen) van deze Overeenkomst, de eigendom van de luchtvaartmaatschappij, hetzij rechtstreeks hetzij via een meerderheidsparticipatie, en de feitelijke zeggenschap over die maatschappij berusten bij EU-lidstaten en/of onderdanen van lidstaten of bij andere in bijlage V bij deze Overeenkomst vermelde staten en/of onderdanen van die andere staten.

c) de luchtvaartmaatschappij voldoet aan de voorwaarden van de in artikel 6 (Naleving van wetten en regels) van deze Overeenkomst vermelde wetten en regels; en

d) de voorschriften van artikel 7 (Veiligheid van de luchtvaart) en artikel 8 (Beveiliging van de luchtvaart) van deze Overeenkomst worden gehandhaafd en toegepast.

ARTIKEL 18

WEDERZIJDSE ERKENNING VAN REGELGEVENDE VASTSTELLINGEN INZAKE DE FINANCIËLE DRAAGKRACHT EN NATIONALITEIT VAN LUCHTVAARTMAATSCHAPPIJEN

1. Als de bevoegde autoriteiten van een partij een aanvraag voor een exploitatievergunning of technische vergunning ontvangen van een luchtvaartmaatschappij van de andere partij, erkennen zij de door de bevoegde autoriteiten van de eerste partij gedane regelgevende vaststellingen met betrekking tot de financiële draagkracht en/of nationaliteit van die luchtvaartmaatschappij alsof zij die vaststellingen zelf zouden hebben gedaan, en voeren zij verder geen onderzoek naar deze kwesties, behalve zoals hieronder bepaald.

2. Indien, na ontvangst van een aanvraag voor een exploitatievergunning of technische vergunning van een luchtvaartmaatschappij of na het verlenen van een dergelijke exploitatievergunning of technische vergunning, de bevoegde autoriteiten van de ontvangende partij een specifieke reden hebben om bezorgd te zijn over het feit dat, ondanks de door de bevoegde autoriteiten van de andere partij gedane vaststelling, de in artikel 17 (Vergunning en technische vergunning) van deze Overeenkomst vermelde voorwaarden voor het verlenen van passende exploitatievergunningen of technische vergunningen niet zijn nageleefd, dienen zij deze autoriteiten daar onmiddellijk van in kennis te stellen en hun bezorgdheid te motiveren. In dat geval mag elke partij om overleg verzoeken, inclusief met vertegenwoordigers van de relevante bevoegde autoriteiten, en/of aanvullende informatie over deze bezorgdheid, en op dergelijke verzoeken

moet zo snel als praktisch uitvoerbaar worden ingegaan. Als geen oplossing wordt gevonden, mag elke partij de kwestie voorleggen aan het bij artikel 29 van deze Overeenkomst opgerichte Gemengd Comité.

ARTIKEL 19

WEIGERING, INTREKKING, OPSCHORTING OF BEPERKING VAN EXPLOITATIEVERGUNNINGEN OF TECHNISCHE VERGUNNINGEN

1. De bevoegde instanties van elke partij kunnen de exploitatievergunningen of technische vergunningen weigeren, intrekken, opschorten of beperken of de activiteiten van een luchtvaartmaatschappij van de andere partij op een andere wijze opschorten of beperken als:

a) in het geval van een luchtvaartmaatschappij uit Oekraïne:

- de hoofdvestiging van de luchtvaartmaatschappij zich niet in Oekraïne bevindt of de maatschappij niet over een geldige exploitatievergunning overeenkomstig de toepasselijke wetgeving van Oekraïne beschikt; of
- het regelgevend toezicht op de luchtvaartmaatschappij niet effectief wordt uitgeoefend en gehandhaafd door Oekraïne of de bevoegde autoriteit niet duidelijk is geïdentificeerd; en
- tenzij anders bepaald in artikel 20 (Investeringen in luchtvaartmaatschappijen) van deze Overeenkomst, de eigendom van de luchtvaartmaatschappij, hetzij rechtstreeks hetzij via een meerderheidsparticipatie, of de feitelijke zeggenschap over die maatschappij niet berust bij Oekraïne en/of Oekraïense onderdanen.

b) in het geval van een luchtvaartmaatschappij uit de Europese Unie:

- de hoofdvestiging van de luchtvaartmaatschappij zich niet op het grondgebied van een lidstaat onder de EU-Verdragen bevindt of de luchtvaartmaatschappij niet beschikt over een geldige exploitatievergunning overeenkomstig de toepasselijke wetgeving van de Europese Unie; of
- het regelgevend toezicht op de luchtvaartmaatschappij niet effectief wordt uitgeoefend of gehandhaafd door de EU-lidstaat die verantwoordelijk is voor de afgifte van het Air Operator Certificate, of de bevoegde luchtvaartautoriteit niet duidelijk is geïdentificeerd; of
- tenzij anders bepaald in artikel 20 (Investeringen in luchtvaartmaatschappijen) van deze Overeenkomst, de eigendom

van de luchtvaartmaatschappij, hetzij rechtstreeks hetzij via een meerderheidsparticipatie, of de feitelijke zeggenschap over die maatschappij niet berusten bij EU-lidstaten en/of onderdanen van lidstaten of bij andere in bijlage V vermelde staten en/of onderdanen van die andere staten.

c) de luchtvaartmaatschappij niet voldoet aan de in artikel 6 (Naleving van wetten en regels) van deze Overeenkomst vermelde wetten en regels, of

d) de voorschriften van artikel 7 (Veiligheid van de luchtvaart) en artikel 8 (Beveiliging van de luchtvaart) van deze Overeenkomst niet worden gehandhaafd en opgelegd, of

e) een partij overeenkomstig artikel 26 (Mededinging), lid 5, van deze Overeenkomst heeft vastgesteld dat niet voldaan is aan de mededingingsvoorwaarden.

2. Tenzij onmiddellijke maatregelen noodzakelijk zijn om verdere niet-naleving van lid 1, onder c) of d), van dit artikel te voorkomen, worden de in dit artikel vastgestelde rechten pas uitgeoefend na overleg met de bevoegde instanties van de andere partij.

3. Geen van de partijen doet een beroep op het bij dit artikel vastgestelde recht om exploitatievergunningen of technische vergunningen van luchtvaartmaatschappijen van een partij te weigeren, in te trekken, op te schorten of te beperken op grond van het feit dat een of meer ECAA-partijen of hun onderdanen meerderheidseigenaar van die luchtvaartmaatschappij zijn en/of er effectief zeggenschap over uitoefenen, voor zover die ECAA-partij of -partijen dit ook niet doen en de voorwaarden van de ECAA-Overeenkomst naleeft/naleven.

ARTIKEL 20

INVESTERINGEN IN LUCHTVAARTMAATSCHAPPIJEN

1. Onverminderd artikel 17 (Vergunning en technische vergunning) en artikel 19 (Weigering, intrekking, opschorting of beperking van exploitatievergunningen en technische vergunningen) van deze Overeenkomst, wordt, krachtens een beslissing van het bij artikel 29 (Gemengd Comité) van deze Overeenkomst opgerichte Gemengd Comité, toegestaan dat EU-lidstaten en/of onderdanen van lidstaten meerderheidseigenaar zijn van of feitelijke zeggenschap uitoefenen over een luchtvaartmaatschappij uit Oekraïne, en dat Oekraïne en/of onderdanen van Oekraïne meerderheidseigenaar zijn van of feitelijke zeggenschap uitoefenen over een luchtvaartmaatschappij uit de Europese Unie.

2. In die beslissing worden de voorwaarden gespecificeerd voor de exploitatie van de in deze Overeenkomst overeengekomen diensten en van de diensten tussen derde landen en de partijen. De bepalingen van artikel 29 (Gemengd Comité), lid 8, van deze Overeenkomst zijn niet van toepassing op dit type beslissingen.

ARTIKEL 21

VERBOD OP KWANTITATIEVE BEPERKINGEN

1. Onverminderd gunstiger bepalingen in bestaande overeenkomsten verbieden de partijen in het kader van deze Overeenkomst kwantitatieve beperkingen en alle maatregelen van gelijke werking welke van toepassing zijn op de overbrenging van uitrusting, benodigdheden, reserveonderdelen en ander materieel wanneer deze noodzakelijk zijn om een luchtvaartmaatschappij in staat te stellen de verlening van luchtvervoerdiensten voort te zetten onder de in deze Overeenkomst vastgestelde voorwaarden.

2. De in lid 1 van dit artikel bedoelde verplichting belet de partijen niet om dergelijke overbrengingen te verbieden of te beperken wanneer dit gerechtvaardigd is uit hoofde van de bescherming van de openbare orde, de openbare veiligheid, de gezondheid en het leven van personen, dieren of planten, of uit hoofde van de bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendom. Dergelijke verboden of beperkingen mogen echter geen middel tot willekeurige discriminatie, noch een verkapte beperking van de handel tussen de partijen vormen.

ARTIKEL 22

COMMERCIËLE KANSEN

Doing business

1. De partijen zijn het erover eens dat de voordelen van deze Overeenkomst niet kunnen worden verwezenlijkt wanneer commerciële exploitanten worden gehinderd bij het zaken doen. De partijen komen dan ook overeen om dergelijke hinderpalen voor de luchtvaartmaatschappijen van beide partijen, die commerciële activiteiten belemmeren, concurrentieverstoringen veroorzaken of de totstandbrenging van een gelijk speelveld verhinderen, effectief en wederzijds uit de weg te ruimen.

2. Het bij artikel 29 (Gemengd Comité) van deze Overeenkomst opgerichte Gemengd Comité ontwikkelt een proces van samenwerking met betrekking tot zaken doen en commerciële kansen, ziet toe op de vooruitgang die wordt geboekt bij het effectief uit de weg ruimen van

hinderpalen voor zaken doen en beoordeelt regelmatig de ontwikkelingen, waaronder, indien nodig, ontwikkelingen in de richting van wetgevende en regelgevende wijzigingen. Overeenkomstig artikel 29 (Gemengd Comité) van deze Overeenkomst mag een partij verzoeken om een vergadering van het Gemengd Comité teneinde vragen met betrekking tot de toepassing van dit artikel te bespreken.

Vertegenwoordigers van luchtvaartmaatschappijen

3. De luchtvaartmaatschappijen van beide partijen hebben het recht op het grondgebied van de andere partij kantoren te openen voor de promotie en verkoop van luchtvervoer en aanverwante activiteiten en hebben het recht zowel hun eigen tickets en/of luchtvrachtbrieven als die van alle andere luchtvaartmaatschappijen te verkopen en uit te geven.

4. De luchtvaartmaatschappijen van beide partijen hebben het recht om leidinggevend, verkoops-, technisch, operationeel en ander gespecialiseerd personeel dat nodig is om de luchtvervoersactiviteiten te ondersteunen, op het grondgebied van de andere partij binnen te brengen en er te handhaven, overeenkomstig de wetten en regels van de andere partij met betrekking tot toegang, verblijf en werk. De luchtvaartmaatschappijen mogen ervoor kiezen deze personeelsbehoeften in te vullen met eigen personeel of door gebruik te maken van de diensten van een andere organisatie, onderneming of luchtvaartmaatschappij die actief is op het grondgebied van de andere partij en die gemachtigd is om dergelijke diensten te verlenen op het grondgebied van die partij. Beide partijen zorgen voor de gemakkelijke en snelle verlening van werkvergunningen voor het personeel dat in dienst is bij de in dit artikel bedoelde kantoren, inclusief het personeel dat tijdelijke taken uitvoert gedurende hoogstens negentig (90) dagen, onverminderd de relevante geldende wetten en regels.

Grondafhandeling

5. Onverminderd de overgangsbepalingen in bijlage III bij deze Overeenkomst:

   a) heeft elke luchtvaartmaatschappij, onverminderd punt b) hieronder, met betrekking tot grondafhandeling op het grondgebied van de andere partij:

      (i) het recht haar eigen grondafhandeling te verzorgen ("zelfafhandeling") of, indien zij dit verkiest,

      (ii) het recht een selectie te maken tussen concurrerende leveranciers van volledige of gedeeltelijke

grondafhandelingsdiensten, voor zover deze leveranciers op basis van de wetten en regels van elke partij toegang hebben tot de markt en voor zover dergelijke leveranciers aanwezig zijn op de markt.

b) Voor bepaalde categorieën grondafhandelingsdiensten, namelijk bagageafhandeling, platformafhandeling, brandstof- en olieafhandeling, vracht- en postafhandeling, wat de fysieke afhandeling van vracht en post tussen de luchthaventerminal en het luchtvaartuig betreft, mogen beperkingen worden opgelegd aan de in punt a), onder (i) en (ii), vermelde rechten volgens de wetten en regels die van toepassing zijn op het grondgebied van de andere partij. Indien dit tot gevolg heeft dat zelfafhandeling onmogelijk is en indien er geen daadwerkelijke mededinging tussen leveranciers van grondafhandelingsdiensten bestaat, moeten al deze diensten op gelijke en niet-discriminerende basis ter beschikking worden gesteld van alle luchtvaartmaatschappijen.

c) Elk grondafhandelingsbedrijf, ongeacht of het een luchtvaartmaatschappij betreft of niet, heeft met betrekking tot grondafhandeling op het grondgebied van de andere partij het recht om grondafhandelingsdiensten te verlenen aan luchtvaartmaatschappijen van de partijen die actief zijn op dezelfde luchthaven, voor zover dit toegestaan is door en in overeenstemming is met de toepasselijke wetten en regels.

Toewijzing van slots op luchthavens

6. De toewijzing van beschikbare slots op de luchthavens op het grondgebied van de partijen gebeurt op onafhankelijke, transparante, niet-discriminerende en tijdige wijze.

Verkoop, plaatselijke uitgaven en overmaking van fondsen

7. Iedere luchtvaartmaatschappij van elke partij mag luchtvervoer en bijbehorende diensten verkopen op het grondgebied van de andere partij, hetzij rechtstreeks, hetzij, naar keuze van de luchtvaartmaatschappij, via verkoopagenten of andere tussenpersonen die door de luchtvaartmaatschappij zijn aangesteld, via een andere luchtvaartmaatschappij of op het internet. Elke luchtvaartmaatschappij heeft het recht dergelijk vervoer en bijbehorende diensten te verkopen en het staat iedereen vrij dergelijk vervoer en bijbehorende diensten te kopen, in de munteenheid van dat grondgebied of in vrij converteerbare valuta, overeenkomstig de lokale valutawetgeving.

8. Elke luchtvaartmaatschappij heeft het recht om lokale inkomsten om te wisselen in vrij converteerbare valuta en van het grondgebied van de andere partij over te maken naar zijn eigen grondgebied of naar het land of de landen van haar keuze, overeenkomstig de toepasselijke wetgeving. De omwisseling en overmaking dienen onverwijld en zonder beperkingen of belastingen daarop te worden toegestaan tegen de officiële wisselkoers die geldt voor lopende transacties en overmakingen op de datum dat de luchtvaartmaatschappij de eerste aanvraag tot overmaking indient.

9. De luchtvaartmaatschappijen van beide partijen mogen de lokale uitgaven op het grondgebied van de andere partij, inclusief de aankoop van brandstof, in nationale munt betalen. Het staat de luchtvaartmaatschappijen ook vrij dergelijke uitgaven op het grondgebied van de andere partij te betalen in vrij converteerbare valuta, overeenkomstig de lokale valutawetgeving.

Samenwerkingsregelingen

10. Bij het exploiteren of aanbieden van diensten in het kader van deze Overeenkomst mag een luchtvaartmaatschappij van een partij op het gebied van marketing samenwerkingsregelingen, bijvoorbeeld overeenkomsten inzake voorbehouden capaciteit, codesharingafspraken, sluiten met:

a) alle luchtvaartmaatschappijen van de partijen; en

b) alle luchtvaartmaatschappijen van een derde land; en

c) alle aanbieders van oppervlaktevervoer (vervoer over land of maritiem vervoer),

op voorwaarde dat: (i) de exploiterende luchtvaartmaatschappij houder is van de passende machtiging en (ii) de luchtvaartmaatschappij waarmee de marketingovereenkomst wordt gesloten houder is van de passende routerechten in het kader van de relevante bilaterale bepalingen en (iii) de regelingen voldoen aan de eisen inzake veiligheid en mededinging die gewoonlijk van toepassing zijn op dergelijke regelingen. Wanneer passagiersvervoer met codesharing wordt verkocht, moet in het verkooppunt of in elk geval bij de check-in of, indien geen check-in vereist is voor een aansluitende vlucht, alvorens aan boord te gaan aan de koper worden meegedeeld welke vervoerders elk deel van de dienst zullen uitvoeren.

Intermodaal vervoer

11. Wanneer luchtvaartmaatschappijen in eigen naam vervoer van passagiers op de grond aanbieden, zijn deze diensten niet onderworpen aan de wetten en regels inzake luchtvervoer. De aanbieders van oppervlaktevervoer mogen zelf beslissen of ze toetreden tot samenwerkingsregelingen. Bij het overwegen van samenwerkingsregelingen kunnen aanbieders van oppervlaktevervoer onder meer rekening houden met de consumentenbelangen en met technische, economische, ruimtelijke en capaciteitsbeperkingen.

12. a) Onverminderd de toepasselijke wetten en regels en de overige bepalingen van deze Overeenkomst mogen luchtvaartmaatschappijen en indirecte aanbieders van vrachtvervoer van de partijen, in het kader van internationaal luchtvervoer, op basis van dezelfde luchtvrachtbrief bovendien zonder beperking gebruik maken van vrachtvervoer over land van en naar alle punten op het grondgebied van Oekraïne en de Europese Unie of van derde landen, inclusief vervoer van en naar alle luchthavens met douanefaciliteiten en, voorzover van toepassing, vracht onder contract vervoeren. Deze vracht heeft, ongeacht of het oppervlaktevervoer dan wel luchtvervoer betreft, toegang tot de douaneprocedures en -faciliteiten op de luchthaven. Luchtvaartmaatschappijen kunnen verkiezen hun oppervlaktevervoer zelf te verzorgen of hiervoor regelingen te treffen met andere aanbieders van oppervlaktevervoer; ze mogen bijvoorbeeld een beroep doen op andere luchtvaartmaatschappijen die oppervlaktevervoer aanbieden en op indirecte aanbieders van luchtvrachtvervoer. Dergelijke intermodale vrachtvervoersdiensten kunnen worden aangeboden tegen een prijs waarin zowel het luchtvervoer als het oppervlaktevervoer is inbegrepen, voorzover de expediteurs correcte feitelijke informatie krijgen met betrekking tot dergelijk vervoer.

b) met het oog op de toepassing van het bepaalde onder a) van dit lid wordt onder oppervlaktevervoer zowel vervoer over land als maritiem vervoer verstaan.

Leasing

13. a) De luchtvaartmaatschappijen van elke partij zijn gerechtigd de overeengekomen diensten te verlenen met luchtvaartuigen, al dan niet met bemanning, die van om het even welke andere luchtvaartmaatschappij zijn geleaset, inclusief luchtvaartmaatschappijen uit derde landen, voor zover alle deelnemers aan dergelijke regelingen voldoen aan de voorwaarden van de wetten en regels die normaal door de partijen worden toegepast bij dergelijke regelingen.

b) Geen van beide partijen mag van de luchtvaartmaatschappijen die hun toestellen leasen, eisen dat zij krachtens deze Overeenkomst in het bezit zijn van verkeersrechten.

c) Alleen in uitzonderlijke gevallen of om te voldoen aan tijdelijke behoeften is het toegestaan dat een luchtvaartmaatschappij van Oekraïne een luchtvaartuig met bemanning least ("wet-leasing") van een luchtvaartmaatschappij van een derde land, of dat een luchtvaartmaatschappij van de Europese Unie een luchtvaartuig met bemanning least van een luchtvaartmaatschappij van een derde land dat niet in bijlage V bij deze Overeenkomst is vermeld, teneinde het mogelijk te maken de in deze Overeenkomst uiteengezette rechten te exploiteren. Dergelijke "wet-leasing" moet vooraf worden goedgekeurd door de autoriteit die de vergunning heeft afgegeven aan de luchtvaartmaatschappij die het luchtvaartuig in wet lease geeft en door de bevoegde autoriteit van de andere partij.

Franchising/branding/commerciële concessie

14. De luchtvaartmaatschappijen van elke partij hebben het recht regelingen inzake franchising, branding of commerciële concessie te treffen met ondernemingen, met inbegrip van luchtvaartmaatschappijen, van beide partijen of van derde landen, mits de luchtvaartmaatschappijen het vereiste gezag hebben en voldoen aan de voorwaarden die worden gesteld volgens de wetten en regels die door de partijen op dergelijke overeenkomsten worden toegepast, met name die welke de vrijgave vereisen van de identiteit van de luchtvaartmaatschappij die de dienst exploiteert.

Nachtelijke stops

15. De luchtvaartmaatschappijen van elke partij hebben het recht om nachtelijke stops te maken op luchthavens van de andere partij die open staan voor internationaal verkeer.

ARTIKEL 23

DOUANERECHTEN EN BELASTINGEN

1. Bij aankomst op het grondgebied van de ene partij worden luchtvaartuigen die door luchtvaartmaatschappijen van de andere partij worden ingezet voor internationaal luchtvervoer, hun gebruikelijke apparatuur, brandstof, smeermiddelen, technische verbruiksgoederen, grondapparatuur, reserveonderdelen (inclusief motoren), boordproviand (inclusief, maar niet beperkt tot, voedsel, drank en alcoholhoudende dranken, tabak en andere producten die bestemd zijn om tijdens de vlucht in beperkte

hoeveelheden aan passagiers te worden verkocht of door passagiers te worden verbruikt) en andere voorwerpen die bestemd zijn voor of uitsluitend worden gebruikt in verband met de exploitatie of het onderhoud van voor internationaal luchtvervoer ingezette luchtvaartuigen, krachtens de relevante toepasselijke wetgeving en op basis van wederkerigheid vrijgesteld van alle invoerbeperkingen, eigendomsbelastingen en heffingen op activa, douanerechten, accijnzen en soortgelijke vergoedingen en rechten die a) worden opgelegd door de nationale of lokale overheden of de Europese Unie en b) niet gebaseerd zijn op de kostprijs van de verleende diensten, mits die apparatuur en goederen aan boord van het luchtvaartuig blijven.

2. Krachtens de relevante toepasselijke wetgeving en op basis van wederkerigheid, worden eveneens vrijgesteld van de belastingen, heffingen, rechten, kosten en lasten als bedoeld in lid 1 van dit artikel, met uitzondering van de lasten die gebaseerd zijn op de kosten van de dienstverlening:

   a) boordvoorraden die worden ingevoerd in of geleverd op het grondgebied van een partij en binnen redelijke grenzen aan boord worden genomen voor gebruik op voor internationaal luchtvervoer gebruikte uitgaande luchtvaartuigen van een luchtvaartmaatschappij van de andere partij, zelfs wanneer deze voorraden zullen worden gebruikt gedurende het deel van de reis over het genoemde grondgebied;

   b) grondapparatuur en reserveonderdelen (inclusief motoren) die op het grondgebied van een partij worden binnengebracht met het oog op de service, het onderhoud of de herstelling van een voor internationaal luchtvervoer ingezet luchtvaartuig van de andere partij;

   c) motorbrandstof, smeermiddelen en verbruikbare technische voorraden die worden ingevoerd of geleverd op het grondgebied van een partij voor gebruik door of in een voor internationaal luchtvervoer gebruikt luchtvaartuig van een luchtvaartmaatschappij van de andere partij, zelfs wanneer deze voorraden zullen worden gebruikt gedurende het deel van de reis over het genoemde grondgebied;

   d) gedrukt materiaal, zoals gedefinieerd in de douanewetgeving van elke partij, dat op het grondgebied van een partij wordt binnengebracht of wordt geleverd en aan boord genomen voor gebruik op een voor internationaal luchtvervoer ingezet vertrekkend luchtvaartuig van een luchtvaartmaatschappij van de andere partij,

zelfs als dit materiaal zal worden gebruikt tijdens het gedeelte van de reis dat plaatsvindt boven het genoemde grondgebied, en

e) veiligheids- en beveiligingsapparatuur voor gebruik in luchthavens of goederenterminals.

3. Onverminderd eventuele andersluidende bepalingen verhindert niets in deze Overeenkomst een partij om belastingen, heffingen, taksen of vergoedingen in rekening te brengen voor brandstof die op haar grondgebied op niet-discriminerende basis wordt geleverd voor gebruik in een luchtvaartuig of door een luchtvaartmaatschappij die vluchten exploiteert tussen twee punten op haar grondgebied.

4. Het is mogelijk dat van de in de leden 1 en 2 van dit artikel vermelde apparatuur en goederen wordt vereist dat ze onder toezicht of zeggenschap van de bevoegde autoriteiten blijven en dat ze niet mogen worden overgedragen zonder betaling van de relevante douaneheffingen en belastingen.

5. De in dit artikel vermelde vrijstellingen gelden eveneens wanneer de luchtvaartmaatschappijen van de ene partij met een andere luchtvaartmaatschappij, die ook dergelijke vrijstellingen geniet van de andere partij, is overeengekomen de in de leden 1 en 2 van dit artikel gespecificeerde artikelen te lenen of over te dragen naar het grondgebied van de andere partij.

6. Niets in deze Overeenkomst belet een partij om belastingen, heffingen, accijnzen, kosten of lasten in rekening te brengen bij de verkoop van artikelen voor andere doeleinden dan voor verbruik aan boord gedurende een deel van een luchtdienst tussen twee zich op haar grondgebied bevindende punten waar in- of uitstappen is toegestaan.

7. Bagage en vracht in directe transit op het grondgebied van een partij worden vrijgesteld van belastingen, douaneheffingen, vergoedingen en andere vergelijkbare heffingen die niet op de kostprijs van de verleende dienst zijn gebaseerd.

8. De normale boordapparatuur van een luchtvaartuig en het materiaal en de voorraden die normaal worden meegenomen aan boord van een luchtvaartuig dat wordt gebruikt door een luchtvaartmaatschappij van een partij, mogen alleen met toestemming van de douaneautoriteiten van de andere partij op het grondgebied van die andere partij worden uitgeladen. In dat geval kunnen ze onder toezicht van de genoemde autoriteiten worden geplaatst tot ze opnieuw worden uitgevoerd of tot ze op een

andere wijze, in overeenstemming met de douaneregels, worden verwijderd.

9. De bepalingen van deze Overeenkomst hebben geen gevolgen voor de belastingen over de toegevoegde waarde (btw), behalve wat de omzetbelasting op invoer betreft. De bepalingen van deze Overeenkomst hebben geen gevolgen voor de bepalingen van de tussen een lidstaat en Oekraïne gesloten verdragen inzake het vermijden van dubbele belasting op inkomsten en kapitaal, die op het relevante ogenblik van toepassing zijn.

ARTIKEL 24

GEBRUIKERSHEFFINGEN VOOR LUCHTHAVENS EN LUCHTHAVENVOORZIENINGEN EN -DIENSTEN

1. Elke partij ziet erop toe dat gebruikersheffingen die door haar bevoegde heffingsautoriteiten of -organen aan de luchtvaartmaatschappijen van de andere partij worden opgelegd voor het gebruik van luchtvaartnavigatie- en luchtverkeersleidingsdiensten, luchthavens, luchtvaartbeveiliging en bijbehorende voorzieningen en diensten correct, redelijk, niet ten onrechte discriminerend en billijk gespreid zijn over de categorieën gebruikers. Onverminderd artikel 9 (Luchtverkeersbeheer) mogen deze heffingen in verhouding staan tot de volledige kosten die de bevoegde heffingsautoriteiten of -organen maken voor het verlenen van de passende luchthaven- en luchtvaartbeveilingsvoorzieningen en -diensten op die luchthaven of in het systeem van die luchthaven, maar mogen ze deze niet overschrijden. Deze heffingen mogen een redelijke winst na afschrijving omvatten. De voorzieningen en diensten waarover gebruikersheffingen worden geheven, moeten op efficiënte en economische wijze worden verleend. In ieder geval moeten deze heffingen aan de luchtvaartmaatschappijen van de andere partij worden opgelegd volgens voorwaarden die niet minder gunstig zijn dan de gunstigste voorwaarden die iedere andere luchtvaartmaatschappij kan verkrijgen op het tijdstip dat de heffingen worden opgelegd. De gebruikersheffingen worden vastgesteld in nationale of vreemde valuta door de bevoegde heffingsautoriteiten of -instanties van de partijen.

2. Iedere partij moedigt aan of vereist dat overeenkomstig de toepasselijke wetgeving overleg plaatsvindt tussen de bevoegde heffingsautoriteiten of -organen op haar grondgebied en de luchtvaartmaatschappijen en/of hun representatieve organen die de diensten en voorzieningen gebruiken, en ziet erop toe dat de bevoegde heffingsautoriteiten of -organen en de luchtvaartmaatschappijen of hun representatieve organen alle informatie uitwisselen die nodig is om een nauwkeurige beoordeling van de

redelijkheid van de heffingen volgens de beginselen van de lid 1 van dit artikel mogelijk te maken. Elke partij ziet erop toe dat de bevoegde heffingsautoriteiten of -organen de gebruikers binnen een redelijke termijn in kennis stellen van ieder voorstel tot wijziging van de gebruikersheffingen, teneinde die autoriteiten in staat te stellen rekening te houden met de meningen van de gebruikers alvorens wijzigingen worden doorgevoerd.

ARTIKEL 25

PRIJSSTELLING

1. De partijen staan toe dat de luchtvaartmaatschappijen hun prijzen vrij vaststellen op basis van vrije en eerlijke mededinging.

2. De partijen eisen niet dat de prijzen worden aangemeld.

3. Indien de bevoegde autoriteiten van een partij van oordeel zijn dat de prijs niet in overeenstemming is met de in dit artikel uiteengezette overwegingen, stellen zij de bevoegde autoriteiten van de andere partij daarvan in kennis en kunnen zij om overleg met deze autoriteiten verzoeken. De bevoegde autoriteiten kunnen onderling overleg plegen over kwesties zoals, maar niet beperkt tot, niet-correcte, onredelijke, discriminerende of gesubsidieerde prijzen. Dit overleg vindt uiterlijk dertig (30) dagen na de datum van ontvangst van het verzoek plaats.

ARTIKEL 26

MEDEDINGING

1. Binnen het toepassingsgebied van deze Overeenkomst zijn de bepalingen van titel VI ("Mededinging, intellectuele, industriële en commerciële eigendom en samenwerking op wetgevingsgebied") van de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst of een opvolgingsovereenkomst daarvan tussen de Europese Unie, haar lidstaten en Oekraïne van toepassing, tenzij er specifiekere regels inzake mededinging en staatssteun voor de luchtvaartsector zijn opgenomen in deze Overeenkomst.

2 De partijen erkennen dat zij gezamenlijk streven naar een eerlijk en concurrerend klimaat voor de exploitatie van luchtdiensten. De partijen erkennen dat de waarschijnlijkheid dat luchtvaartmaatschappijen eerlijke mededingingspraktijken hanteren, het grootst is wanneer deze maatschappijen op volledig commerciële basis werken en niet worden gesubsidieerd.

3. Overheidssteun die de mededinging verstoort of dreigt te verstoren door bepaalde ondernemingen of luchtvaartproducten of –diensten te

bevoordelen, is onverenigbaar met de goede werking van deze Overeenkomst, voor zover het de handel tussen de partijen in de luchtvaartsector kan beïnvloeden.

4. Wat staatssteun betreft, worden alle handelwijzen die met dit artikel in strijd zijn, beoordeeld op grond van de criteria welke voortvloeien uit de toepassing van de mededingingsregels in de Europese Unie en met name de maatregelen vermeld in bijlage VII bij deze Overeenkomst.

5. Als een partij vaststelt dat op het grondgebied van de andere partij voorwaarden gelden, met name ten gevolge van een subsidie, die de eerlijke en gelijke mededingingskansen van haar luchtvaartmaatschappijen negatief beïnvloeden, mag zij haar opmerkingen kenbaar maken aan de andere partij. Bovendien mag zij vragen om een vergadering van het Gemengd Comité, zoals ingesteld bij artikel 29 van deze Overeenkomst. Het overleg start uiterlijk dertig (30) dagen na de ontvangst van een dergelijk verzoek. Indien binnen dertig (30) dagen na de start van het overleg geen akkoord wordt bereikt, is dit voor de partij die om het overleg heeft verzocht voldoende reden om de vergunningen van de desbetreffende luchtvaartmaatschappij(en) van de andere partij te weigeren, in te trekken, op te schorten of te beperken, overeenkomstig artikel 19 (Weigering, intrekking, opschorting of beperking van exploitatievergunningen of technische vergunningen) van deze Overeenkomst.

6. De in lid 5 van dit artikel vermelde maatregelen moeten passend en proportioneel zijn en het toepassingsgebied en de duur ervan moeten beperkt blijven tot hetgeen strikt noodzakelijk is. Deze maatregelen mogen uitsluitend gericht zijn tegen luchtvaartmaatschappijen die voordeel halen uit een subsidie of uit de in dit artikel bedoelde voorwaarden, en laten het recht van beide partijen om actie te ondernemen uit hoofde van artikel 31 (Vrijwaringsmaatregelen) van deze Overeenkomst onverlet.

7. Elke partij mag, na kennisgeving aan de andere partij, verantwoordelijke overheidsinstanties op het grondgebied van de andere partij benaderen, inclusief instanties op federaal, provinciaal of lokaal niveau, om de onder dit artikel vallende kwesties te bespreken.

8. Niets in deze Overeenkomst beperkt of doet afbreuk aan het feit dat de mededingingsautoriteiten van de partijen exclusief bevoegd zijn voor alle kwesties die verband houden met de handhaving van de mededingingswetgeving. Geen enkele maatregel die op grond van dit artikel wordt genomen, mag afbreuk doen aan maatregelen die door deze

autoriteiten zijn genomen en die volledig onafhankelijk zijn van maatregelen die op grond van dit artikel.

9. De bepalingen van dit artikel zijn van toepassing onverminderd de wetten en regels betreffende openbaredienstverplichtingen op het grondgebied van de partijen.

10. De partijen wisselen gegevens uit, rekening houdend met de beperkingen uit hoofde van het zaken- en beroepsgeheim.

ARTIKEL 27

STATISTIEKEN

1. Elke partij verstrekt de andere partij de statistieken die krachtens de nationale wetten en regels van die partij vereist zijn en, op verzoek, andere beschikbare statistische informatie die redelijkerwijze vereist kan zijn voor het evalueren van de exploitatie van de luchtdiensten.

2. De partijen werken in het kader van het bij artikel 29 (Gemengd Comité) van deze Overeenkomst ingestelde Gemengd Comité samen teneinde de onderlinge uitwisseling van statistische informatie, die nodig is om toezicht te kunnen houden op de ontwikkeling van de luchtdiensten, te vergemakkelijken.

TITEL IV

INSTITUTIONELE BEPALINGEN

ARTIKEL 28

INTERPRETATIE EN HANDHAVING

1. De partijen treffen alle passende algemene en specifieke maatregelen om de naleving van de uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen te garanderen en onthouden zich van maatregelen die de verwezenlijking van de doelstellingen van deze Overeenkomst in gevaar kunnen brengen.

2. Elke partij is op haar eigen grondgebied verantwoordelijk voor de handhaving van deze Overeenkomst. Oekraïne is eveneens verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van de wetgeving die is vastgesteld om de eisen en normen van de Europese Unie handelingen met betrekking tot de burgerluchtvaart, als bedoeld in bijlage I bij deze Overeenkomst, in zijn wetgeving op te nemen.

3. Elke partij verstrekt de andere partij alle nodige informatie en bijstand in het geval van onderzoeken naar mogelijke inbreuken op bepalingen van

deze Overeenkomst die door de andere partij worden begaan in het kader van haar in deze Overeenkomst vastgestelde bevoegdheden.

4. Als de partijen, overeenkomstig de bevoegdheden die hun krachtens deze Overeenkomst zijn verleend, actie ondernemen met betrekking tot kwesties die van wezenlijk belang zijn voor de andere partij en de autoriteiten of ondernemingen van de andere partij, worden de bevoegde autoriteiten van de andere partij daarvan volledig in kennis gesteld en krijgen zij de gelegenheid opmerkingen te maken alvorens een definitieve beslissing wordt genomen.

5. Voor zover de bepalingen van deze Overeenkomst en de bepalingen van de in bijlage I bij deze Overeenkomst genoemde besluiten inhoudelijk identiek zijn aan de overeenkomstige regels van de EU-Verdragen en krachtens de EU-Verdragen genomen besluiten, worden deze bepalingen, wat hun uitvoering en toepassing betreft, geïnterpreteerd overeenkomstig de toepasselijke uitspraken en besluiten van het Hof van Justitie van de Europese Unie, hierna "het Hof van Justitie" genoemd, en de Europese Commissie.

ARTIKEL 29

GEMENGD COMITÉ

1. Hierbij wordt een Gemengd Comité van vertegenwoordigers van de partijen (hierna het Gemengd Comité genoemd) opgericht, dat verantwoordelijk is voor het beheer van deze Overeenkomst en toeziet op de correcte uitvoering ervan. Om dit doel te verwezenlijken, doet het aanbevelingen en neemt het beslissingen in de gevallen waarin deze Overeenkomst uitdrukkelijk voorziet.

2. De beslissingen van het Gemengd Comité worden met eenparigheid van stemmen genomen en zijn bindend voor de partijen. Deze beslissingen worden door de partijen overeenkomstig hun interne procedures ten uitvoer gelegd. De partijen stellen elkaar in kennis van de afronding van deze procedures en de datum van inwerkingtreding van de besluiten. Wanneer een besluit van het Gemengd Comité een partij tot het nemen van maatregelen verplicht, neemt deze partij de nodige maatregelen en stelt zij het Gemengd Comité daarvan in kennis.

3. Het Gemengd Comité stelt bij besluit zijn reglement van orde vast.

4. Het Gemengd Comité komt bijeen voor zover dit nodig is, op verzoek van een partij.

5. Een partij kan ook om een vergadering van het Gemengd Comité verzoeken om een probleem met betrekking tot de interpretatie of toepassing van deze Overeenkomst op te lossen. Een dergelijke vergadering wordt zo snel mogelijk belegd, uiterlijk twee maanden na de datum waarop het verzoek is ontvangen, tenzij de partijen anders zijn overeengekomen.

6. Met het oog op de correcte toepassing van deze Overeenkomst wisselen de partijen informatie uit en plegen zij op verzoek van een hunner overleg in het Gemengd Comité.

7. Als een van de partijen van mening is dat een beslissing van het Gemengd Comité niet op correcte wijze is uitgevoerd door de andere partij, mag de eerste partij verzoeken dat de kwestie in het Gemengd Comité wordt besproken. Als het Gemengd Comité de kwestie niet binnen twee maanden na de doorverwijzing kan oplossen, mag de vragende partij passende vrijwaringsmaatregelen overeenkomstig artikel 31 van deze Overeenkomst (Vrijwaringsmaatregelen) nemen.

8. Onverminderd lid 2 van dit artikel kunnen de partijen passende en tijdelijke vrijwaringsmaatregelen overeenkomstig artikel 31 (Vrijwaringsmaatregelen) van deze Overeenkomst nemen als het Gemengd Comité binnen zes maanden na doorverwijzing van een kwestie nog geen beslissing over die kwestie heeft genomen.

9. Overeenkomstig artikel 20 (Investeringen in luchtvaartmaatschappijen) van deze Overeenkomst onderzoekt het Gemengd Comité vragen met betrekking tot bilaterale investeringen, meerderheidsbelangen of wijzigingen in de feitelijke zeggenschap over luchtvaartmaatschappijen van de partijen.

10. Het Gemengd Comité ontwikkelt ook de samenwerking tussen de partijen door:

    a) marktvoorwaarden voor de onder deze Overeenkomst vallende luchtdiensten te beoordelen;

    b) problemen met "zaken doen" die, onder meer, de markttoegang en de vlotte werking van de in het kader van deze Overeenkomst overeengekomen diensten belemmeren, aan te pakken en, voor zover mogelijk, effectief op te lossen, teneinde een gelijk speelveld tot stand te brengen, voor convergentie van de regelgeving te zorgen en de regelgevingslast voor commerciële exploitanten tot een minimum te beperken;

c) uitwisselingen op deskundigenniveau over nieuwe wet- of regelgevende initiatieven en ontwikkelingen te bevorderen, en nieuwe instrumenten van de internationale publieke en particuliere luchtvaartwetgeving vast te stellen, met name op het gebied van beveiliging, veiligheid, milieu, luchtvaartinfrastructuur (inclusief slots), luchthavens, industriële samenwerking, luchtverkeersbeheer, mededingingsvoorwaarden en consumentenbescherming;

d) regelmatig de sociale gevolgen van de toepassing van deze Overeenkomst te bestuderen, met name wat de werkgelegenheid betreft, en door passende antwoorden op legitieme vragen te formuleren;

e) mogelijke gebieden voor verdere uitbreiding van deze Overeenkomst in overweging te nemen, met inbegrip van aanbevelingen voor wijzigingen van de Overeenkomst;

f) met eenparigheid van stemmen overeenstemming te bereiken over voorstellen, benaderingen of documenten van procedurele aard die rechtstreeks betrekking hebben op de werking van deze Overeenkomst;

g) technische bijstand op de onder deze Overeenkomst vallende gebieden te overwegen en te ontwikkelen; en

h) samenwerking op bevoegde internationale fora te bevorderen en te streven naar gecoördineerde standpunten.

ARTIKEL 30

GESCHILLENBESLECHTING EN ARBITRAGE

1. Wanneer tussen de partijen een geschil ontstaat over de interpretatie of toepassing van deze Overeenkomst moeten ze dit in de eerste plaats trachten op te lossen via formeel overleg in het Gemengd Comité, overeenkomstig artikel 29, lid 5, (Gemengd Comité) van deze Overeenkomst. In gevallen waarin het Gemengd Comité in het kader van deze procedure besluiten neemt betreffende de interpretatie of toepassing van de eisen en normen als bedoeld in bijlage I bij deze Overeenkomst, sporen deze besluiten met de arresten van het Hof van Justitie met betrekking tot de interpretatie van de desbetreffende voorschriften en normen, en met de beslissingen van de Europese Commissie die zijn genomen overeenkomstig de voorwaarden van de desbetreffende eisen en normen.

2. Elk van beide partijen mag een geschil over de toepassing of interpretatie van deze overeenkomst, dat niet overeenkomstig lid 1 van dit artikel kon

worden opgelost, doorverwijzen naar een scheidsgerecht van drie scheidsrechters, overeenkomstig de hierna vastgestelde procedure:

a) uiterlijk zestig (60) dagen nadat het scheidsgerecht het via diplomatieke kanalen verzonden verzoek om arbitrage heeft ontvangen, stelt elke partij een scheidsrechter aan; de derde scheidsrechter wordt binnen een aanvullende termijn van zestig (60) dagen door de twee andere scheidsrechters aangesteld. Als een van de partijen niet binnen de overeengekomen termijn een scheidsrechter heeft aangesteld, of als de derde scheidsrechter niet binnen de overeengekomen termijn is aangesteld, kan elke partij de voorzitter van de raad van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie verzoeken een scheidsrechter of scheidsrechters aan te stellen. Als de voorzitter van de Raad dezelfde nationaliteit heeft als een van de partijen, wordt de aanstelling verricht door de vicevoorzitter met de meeste anciënniteit die niet om deze reden ongeschikt wordt bevonden.

b) de derde scheidsrechter, die overeenkomstig de voorschriften onder a) wordt aangesteld, is een onderdaan van een derde land en vervult de functie van voorzitter van het scheidsgerecht;

c) het scheidsgerecht stelt zijn reglement van orde vast; en

d) afhankelijk van de definitieve beslissing van het scheidsgerecht worden de oorspronkelijke arbitrage-uitgaven evenredig gedeeld door de partijen.

3. Op verzoek van een partij kan het scheidsgerecht de andere partij verplichten om, in afwachting van de einduitspraak, voorlopige verzachtende maatregelen te nemen.

4. De voorlopige of definitieve beslissing van het scheidsgerecht is bindend voor de partijen. Het scheidsgerecht streeft ernaar alle voorlopige en definitieve beslissingen bij consensus te nemen. Als geen consensus kan worden bereikt, neemt het scheidsgerecht een beslissing bij meerderheid van de stemmen.

5. Als een van de partijen niet binnen dertig (30) dagen na ontvangst van de bekendmaking van de beslissing van het scheidsgerecht aan deze beslissing voldoet, kan de andere partij de rechten of privileges die overeenkomstig deze Overeenkomst zijn toegekend aan de in gebreke blijvende partij beperken, opschorten of intrekken tot de partij de beslissing naleeft.

ARTIKEL 31

VRIJWARINGSMAATREGELEN

1. Onverminderd de artikelen 7 (Veiligheid van de luchtvaart) en 8 (Beveiliging van de luchtvaart) en de veiligheids- en beveiligingsevaluaties in bijlage III bij deze Overeenkomst, kan een partij passende vrijwaringsmaatregelen nemen indien hij van oordeel is dat de andere partij nagelaten heeft een verplichting op grond van deze Overeenkomst na te komen. De werkingssfeer en de duur van de vrijwaringsmaatregelen worden beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is om het probleem te verhelpen of om het evenwicht in het kader van deze Overeenkomst te bewaren. Voorrang wordt gegeven aan maatregelen die de werking van deze Overeenkomst zo weinig mogelijk verstoren.

2. Als een partij overweegt om vrijwaringsmaatregelen te nemen, stelt zij de andere partijen daar onmiddellijk van in kennis via het Gemengd Comité en verstrekt zij alle relevante informatie.

3. De partijen plegen onmiddellijk overleg in het Gemengd Comité teneinde een voor elke partij aanvaardbare oplossing te vinden.

4. Onverminderd artikel 7 (Veiligheid van de luchtvaart) en artikel 8 (Beveiliging van de luchtvaart) van deze Overeenkomst, mag de betrokken partij geen vrijwaringsmaatregelen nemen binnen één maand na de datum van kennisgeving overeenkomstig lid 2 van dit artikel, tenzij de in lid 3 voorgeschreven overlegprocedure vóór het verstrijken van de gestelde termijn is beëindigd.

5. De betrokken partij stelt het Gemengd Comité onverwijld in kennis van de getroffen maatregelen en verstrekt alle relevante inlichtingen.

6. De overeenkomstig dit artikel genomen maatregelen worden opgeschort zodra de in gebreke blijvende partij voldoet aan de bepalingen van deze Overeenkomst.

ARTIKEL 32

OPENBAARMAKING VAN INFORMATIE

De vertegenwoordigers, afgevaardigden en deskundigen van de partijen, alsmede de in het kader van deze Overeenkomst handelende functionarissen mogen, zelfs na beëindiging van hun activiteiten, geen onder de geheimhoudingsplicht vallende informatie bekendmaken aan derde partijen, met name veiligheidsrelevante informatie en informatie over ondernemingen, hun handelsbetrekkingen of de elementen van hun kostprijs.

ARTIKEL 33

OVERGANGSREGELINGEN

1. In bijlage III bij deze Overeenkomst zijn de overgangsregelingen en bijbehorende termijnen vastgesteld die van toepassing zijn tussen de partijen.

2. De geleidelijke overgang van Oekraïne naar de effectieve tenuitvoerlegging van de eisen en normen die voortvloeien uit de in bijlage I bij deze Overeenkomst vermelde besluiten van de Europese Unie en de naleving van de in bijlage III vermelde voorwaarden wordt beoordeeld door de Europese Commissie, in samenwerking met Oekraïne, en aan de hand van door het EASA uitgevoerde normaliseringsinspecties van de luchtvaartveiligheid, overeenkomstig de eisen en normen in deel C van bijlage I bij deze Overeenkomst.

   Wanneer Oekraïne zich ervan heeft vergewist dat de relevante wettelijke eisen en normen zijn opgenomen in de Oekraïense wetgeving en ten uitvoer zijn gelegd, stelt het de Europese Commissie ervan in kennis dat een beoordeling dient te worden uitgevoerd.

3. Als de Europese Commissie constateert dat Oekraïne voldoet aan de relevante eisen en normen, legt zij de zaak voor aan het bij artikel 29 (Gemengd Comité) van deze Overeenkomst opgerichte Gemengd Comité, zodat dit comité een besluit kan nemen dat Oekraïne in aanmerking komt om over te gaan naar de volgende overgangsperiode of dat het voldoet aan al deze eisen.

4. Als de Europese Commissie vaststelt dat Oekraïne niet aan de relevante eisen en normen voldoet, deelt zij dit mee aan het Gemengd Comité. De Europese Commissie doet vervolgens aanbevelingen aan Oekraïne voor specifieke verbeteringen en stelt in overleg met Oekraïne een uitvoeringstermijn vast binnen dewelke de relevante tekortkomingen redelijkerwijs kunnen worden verholpen. Vóór het einde van de uitvoeringstermijn wordt een tweede en zo nodig een derde beoordeling verricht om na te gaan of de aanbevolen verbeteringen daadwerkelijk en op adequate wijze zijn gerealiseerd.

5. Als de Europese Commissie vaststelt dat de relevante tekortkomingen zijn verholpen, legt zij de zaak voor aan het Gemengd Comité om dienovereenkomstig een besluit te nemen, zoals bepaald in lid 3 van dit artikel.

ARTIKEL 34

VERHOUDING TOT ANDERE OVEREENKOMSTEN EN/OF REGELINGEN

1. De bepalingen van deze Overeenkomst hebben voorrang op de relevante bepalingen van de bilaterale luchtvervoersovereenkomsten en/of regelingen tussen de partijen.

2. Onverminderd lid 1 van dit artikel zijn de bepalingen betreffende eigendom, verkeersrechten, capaciteit, frequenties, type of verandering van luchtvaartuig, codesharing en prijsstelling van een bilaterale overeenkomst of regeling tussen Oekraïne en de Europese Unie of een EU-lidstaat van toepassing tussen de partijen indien deze bilaterale overeenkomst en/of regeling gunstiger is, in termen van vrijheid voor de betrokken luchtvaartmaatschappijen of anderszins gunstiger en op voorwaarde dat er geen sprake is van discriminatie tussen EU-lidstaten en hun onderdanen. Hetzelfde geldt voor bepalingen die niet onder deze Overeenkomst vallen.

3. Indien de partijen toetreden tot een multilaterale overeenkomst of overgaan tot de bekrachtiging van een besluit van de ICAO of een andere internationale organisatie dat betrekking heeft op onder deze Overeenkomst vallende aangelegenheden, plegen zij overleg in het Gemengd Comité om te bepalen of deze Overeenkomst naar aanleiding hiervan moet worden herzien.

ARTIKEL 35

FINANCIËLE BEPALINGEN

Onverminderd artikel 5, lid 1, onder b) (Algemene beginselen van de regelgevende samenwerking) van deze Overeenkomst wijzen de partijen de nodige financiële middelen toe, inclusief middelen voor het Gemengd Comité, ten behoeve van de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst op hun respectieve grondgebieden.

TITEL V

INWERKINGTREDING, HERZIENING, BEËINDIGING EN ANDERE BEPALINGEN

ARTIKEL 36

WIJZIGINGEN

1. Het Gemengd Comité kan, op voorstel van een partij en overeenkomstig dit artikel, bij consensus beslissen de bijlagen bij deze Overeenkomst te wijzigen, zoals bepaald in artikel 15, lid 3, onder a) (Nieuwe wetgeving).

2. Wijzigingen van de bijlagen bij deze Overeenkomst worden van kracht zodra de partijen de nodige interne procedures hebben voltooid.

3. Op verzoek van een der partijen en overeenkomstig de desbetreffende procedures, rekening houdend met mogelijke aanbevelingen van het Gemengd Comité, wordt deze Overeenkomst opnieuw bezien in het licht van de toepassing van de bepalingen ervan, teneinde na te gaan of ze in de toekomst moet worden herzien. Een eventuele hieruit voortvloeiende wijziging van de bepalingen van deze Overeenkomst treedt in werking overeenkomstig artikel 38 (Inwerkingtreding en voorlopige toepassing) van deze Overeenkomst.

ARTIKEL 37

BEËINDIGING

Een partij kan te allen tijde de andere partij langs diplomatieke kanalen schriftelijk meedelen dat zij besloten heeft deze Overeenkomst te beëindigen. Deze kennisgeving dient tegelijkertijd naar de ICAO te worden verstuurd. Deze Overeenkomst eindigt om middernacht GMT aan het einde van het verkeersseizoen van de Internationale Luchtvervoersvereniging dat een jaar na de datum van de schriftelijke kennisgeving van de beëindiging lopende is, tenzij de mededeling in onderlinge overeenstemming tussen de partijen wordt ingetrokken voordat deze termijn is verstreken.

ARTIKEL 38

INWERKINGTREDING EN VOORLOPIGE TOEPASSING

1. Deze Overeenkomst dient door de ondertekenaars te worden bekrachtigd of goedgekeurd overeenkomstig hun onderscheiden procedures.

2. Eén maand na de datum van de laatste nota in een uitwisseling van diplomatieke nota's tussen de partijen waarin wordt bevestigd dat alle voor de inwerkingtreding van deze Overeenkomst noodzakelijke procedures zijn voltooid, treedt deze Overeenkomst in werking. Met het oog op deze uitwisseling bezorgt Oekraïne zijn tot de Europese Unie en haar lidstaten gerichte diplomatieke nota aan het Secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie, en bezorgt het Secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie de diplomatieke nota van de Europese Unie en haar lidstaten aan Oekraïne. De diplomatieke nota van de Europese Unie en haar lidstaten bevat mededelingen van elke lidstaat waarin wordt bevestigd dat de voor inwerkingtreding van deze Overeenkomst vereiste procedures zijn voltooid.

3. Onverminderd lid 2 van dit artikel stemmen de partijen ermee in deze Overeenkomst voorlopig toe te passen vanaf de eerste dag van de maand volgende op de datum van de laatste nota waarbij de partijen elkaar in kennis hebben gesteld van de voltooiing van de procedures die vereist zijn voor de voorlopige toepassing of sluiting van deze Overeenkomst, overeenkomstig hun interne procedures en/of nationale wetgeving.

ARTIKEL 39

REGISTRATIE BIJ DE ICAO EN HET SECRETARIAAT VAN DE VERENIGDE NATIES

Deze Overeenkomst en alle wijzigingen daarvan worden, zodra ze in werking zijn getreden, door Oekraïne geregistreerd bij de ICAO en bij het secretariaat van de Verenigde Naties, overeenkomstig artikel 102 van het Handvest van de Verenigde Naties.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

Opgesteld te [….] op […..], in twee exemplaren in de Bulgaarse, de Deense, de Duitse, de Engelse, de Estse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Hongaarse, de Italiaanse, de Kroatische, de Letse, de Litouwse, de Maltese, de Nederlandse, de Poolse, de Portugese, de Roemeense, de Sloveense, de Slowaakse, de Spaanse, de Tsjechische, de Zweedse en de Oekraïense taal, waarbij alle teksten gelijkelijk authentiek zijn.

—

BIJLAGE I

LIJST VAN DOOR DE EUROPESE UNIE VASTGESTELDE TOEPASSELIJKE EISEN EN NORMEN OP HET GEBIED VAN DE BURGERLUCHTVAART, WELKE DIENEN TE WORDEN OPGENOMEN IN DE WETGEVING VAN OEKRAÏNE

De "toepasselijke eisen en normen" van de volgende besluiten van de Europese Unie worden opgenomen in de Oekraïense wetgeving en beschouwd als een onderdeel van de Overeenkomst en zijn van toepassing overeenkomstig deze Overeenkomst en bijlage III bij deze Overeenkomst, tenzij daarna anders wordt aangegeven. Zo nodig worden specifieke aanpassingen voor elk afzonderlijk besluit hieronder vermeld.

De toepasselijke eisen en normen van in deze bijlage genoemde besluiten zijn bindend voor de partijen en maken deel uit van of worden opgenomen in hun interne rechtsorde zoals hierna aangegeven:

a) verordeningen en richtlijnen van de Europese Unie zijn bindend voor de Europese Unie en haar lidstaten overeenkomstig de EU-Verdragen;

b) een nationaal besluit van Oekraïne dat is goedgekeurd met het oog op de tenuitvoerlegging van de bepalingen van de overeenkomstige verordeningen en richtlijnen van de Europese Unie is juridisch bindend voor Oekraïne, maar de vorm en de wijze van uitvoering worden bepaald door Oekraïne.

A. MARKTTOEGANG EN BIJBEHORENDE KWESTIES

Nr. 1008/2008

Verordening (EG) nr. 1008/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 2008 inzake gemeenschappelijke regels voor de exploitatie van luchtdiensten in de Europese Gemeenschap (Herschikking),

Toepasselijke eisen en normen: Hoofdstuk IV.

Nr. 95/93

Verordening (EEG) nr. 95/93 van de Raad van 18 januari 1993 betreffende gemeenschappelijke regels voor de toewijzing van slots op communautaire luchthavens,

als gewijzigd bij:

Verordening (EG) nr. 894/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 27 mei 2002 tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 95/93 van de Raad,

Verordening (EG) nr. 1554/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 22 juli 2003 tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 95/93 van de Raad,

Verordening (EG) nr. 793/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 95/93 van de Raad.

Toepasselijke eisen en normen: Artikelen 1 tot en met 12, artikel 14 en artikel 14 bis, lid 2

Wat de toepassing van artikel 12, lid 2, betreft, wordt de term "de Commissie" gelezen als "het Gemengd Comité".

Nr. 96/67

Richtlijn 96/67/EG van de Raad van 15 oktober 1996 betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de luchthavens van de Gemeenschap.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 25 en bijlage.

Wat de toepassing van artikel 10 betreft, wordt "lidstaten" gelezen als "EU-lidstaten".

Wat de toepassing van artikel 20, lid 2, betreft, wordt de term "de Commissie" gelezen als "het Gemengd Comité".

Nr. 785/2004

Verordening (EG) nr. 785/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende de verzekeringseisen voor luchtvervoerders en exploitanten van luchtvaartuigen,

als gewijzigd bij:

Verordening (EU) nr. 285/2010 van de Commissie van 6 april 2010 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 785/2004 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verzekeringseisen voor luchtvervoerders en exploitanten van luchtvaartuigen.

Toepasselijke eisen en normen: Artikelen 1 tot en met 8 en artikel 10, lid 2.

Nr. 2009/12

Richtlijn 2009/12/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 inzake luchthavengelden.

Toepasselijke eisen en normen: alle, behalve artikel 12, lid 1, en de artikelen 13 en 14

B. LUCHTVERKEERSBEHEER

Nr. 549/2004

Verordening (EG) nr. 549/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 tot vaststelling van het kader voor de totstandbrenging van het gemeenschappelijke Europese luchtruim ("de kaderverordening"),

als gewijzigd bij:

Verordening (EG) nr. 1070/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 teneinde de prestaties en de duurzaamheid van het Europese luchtvaartsysteem te verbeteren.

Toepasselijke eisen en normen: Artikelen 1 tot en met 4, artikel 6 en artikelen 9 tot en met 14.

Nr. 550/2004

Verordening (EG) nr. 550/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 betreffende de verlening van luchtvaartnavigatiediensten in het gemeenschappelijk Europees luchtruim ("de luchtvaartnavigatiedienstenverordening"),

als gewijzigd bij:

Verordening (EG) nr. 1070/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 teneinde de prestaties en de duurzaamheid van het Europese luchtvaartsysteem te verbeteren.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 19, bijlagen I en II.

Nr. 551/2004

Verordening (EG) nr. 551/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 betreffende de organisatie en het gebruik van het gemeenschappelijk Europees luchtruim ("de luchtruimverordening"),

als gewijzigd bij:

Verordening (EG) nr. 1070/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 teneinde de prestaties en de duurzaamheid van het Europese luchtvaartsysteem te verbeteren.

Toepasselijke eisen en normen: de artikelen 1 tot en met 11.

Nr. 552/2004

Verordening (EG) nr. 552/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 betreffende de interoperabiliteit van het Europese netwerk voor luchtverkeersbeheer ("de interoperabiliteitsverordening"),

als gewijzigd bij:

Verordening (EG) nr. 1070/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 teneinde de prestaties en de duurzaamheid van het Europese luchtvaartsysteem te verbeteren.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 12, bijlagen I tot en met V.

Uitvoeringswetgeving

Nr. 691/2010

Verordening (EU) nr. 691/2010 van de Commissie van 29 juli 2010 tot vaststelling van een prestatieregeling voor luchtvaartnavigatiediensten en netwerkfuncties en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2096/2005 tot vaststelling van de gemeenschappelijke eisen voor de verlening van luchtvaartnavigatiediensten,

als gewijzigd bij:

Verordening (EU) nr. 677/2011 van de Commissie van 7 juli 2011 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van de netwerkfuncties voor luchtverkeersbeheer en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 691/2010,

Verordening (EU) nr. 1216/2011 van de Commissie van 24 november 2011 houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 691/2010 tot vaststelling van een prestatieregeling voor luchtvaartnavigatiediensten en netwerkfuncties,

Verordening (EU) nr. 390/2013 van de Commissie van 3 mei 2013 tot vaststelling van een prestatieregeling voor luchtvaartnavigatiediensten en netwerkfuncties.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 25, bijlagen I tot en met IV.

Nr. 1794/2006

Verordening (EG) nr. 1794/2006 van de Commissie van 6 december 2006 tot vaststelling van een gemeenschappelijk heffingenstelsel voor luchtvaartnavigatiediensten,

als gewijzigd bij:

Verordening (EU) nr. 1191/2010 van de Commissie van 16 december 2010 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1794/2006 tot vaststelling van een gemeenschappelijk heffingenstelsel voor luchtvaartnavigatiediensten

Verordening (EU) nr. 391/2013 van de Commissie van 3 mei 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijk heffingenstelsel voor luchtvaartnavigatiediensten.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 17, bijlagen I tot en met VI.

Nr. 482/2008

Verordening (EG) nr. 482/2008 van de Commissie van 30 mei 2008 betreffende de invoering van een systeem ter verzekering van de softwareveiligheid door verleners van luchtvaartnavigatiediensten en tot wijziging van bijlage II bij Verordening (EG) nr. 2096/2005,

als gewijzigd bij:

Verordening (EU) nr. 1035/2011 van de Commissie van 17 oktober 2011 tot vaststelling van de gemeenschappelijke eisen voor de verlening van luchtvaartnavigatiediensten en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 482/2008 en (EU) nr. 691/2010.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 6, bijlagen I en II.

Nr. 1034/2011

Verordening (EU) nr. 1034/2011 van de Commissie van 17 oktober 2011 betreffende het veiligheidstoezicht op het gebied van luchtverkeersbeheer en luchtvaartnavigatiediensten en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 691/2010.

Toepasselijke eisen en normen: de artikelen 1 tot en met 19.

Nr. 1035/2011

Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1035/2011 van de Commissie van 17 oktober 2011 tot vaststelling van de gemeenschappelijke eisen voor de verlening van luchtvaartnavigatiediensten en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 482/2008 en (EU) nr. 691/2010,

als gewijzigd bij:

Uitvoeringsverordening (EU) nr. 923/2012 van de Commissie van 26 september 2012 tot vaststelling van gemeenschappelijke luchtverkeersregels en operationele bepalingen betreffende luchtvaartnavigatiediensten en -procedures en tot wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1035/2011 en Verordeningen (EG) nr. 1265/2007, (EG) nr. 1794/2006, (EG) nr. 730/2006, (EG) nr. 1033/2006 en (EU) nr. 255/2010.

Toepasselijke eisen en normen: de artikelen 1 tot en met 14, bijlagen I tot en met V.

Nr. 409/2013

Verordening (EU) nr. 409/2013 van de Commissie van 3 mei 2013 inzake de definitie van gemeenschappelijke projecten, de vaststelling van governance en de identificatie van stimulansen ter ondersteuning van de tenuitvoerlegging van het Europees masterplan inzake luchtverkeersbeheer.

Toepasselijke eisen en normen: de artikelen 1 tot en met 15.

Nr. 2150/2005

Verordening (EG) nr. 2150/2005 van de Commissie van 23 december 2005 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor een flexibel gebruik van het luchtruim.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 9, bijlage.

Nr. 730/2006

Verordening (EG) nr. 730/2006 van de Commissie van 11 mei 2006 betreffende de luchtruimclassificatie en de toegang van vluchten volgens zichtvliegvoorschriften boven vliegniveau 195.

Toepasselijke eisen en normen: de artikelen 1 tot en met 4.

Nr. 255/2010

Verordening (EU) nr. 255/2010 van de Commissie van 25 maart 2010 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake de regeling van luchtverkeersstromen

Toepasselijke eisen en normen: de artikelen 1 tot en met 15.

Nr. 176/2011

Verordening (EU) nr. 176/2011 van de Commissie van 24 februari 2011 inzake de informatie die moet worden verstrekt vóór de vaststelling en wijziging van een functioneel luchtruimblok

Nr. 923/2012

Verordening (EU) nr. 923/2012 van de Commissie van 26 september 2012 tot vaststelling van gemeenschappelijke luchtverkeersregels en operationele bepalingen betreffende luchtvaartnavigatiediensten en -procedures en tot wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1035/2011 en Verordeningen (EG) nr. 1265/2007, (EG) nr. 1794/2006, (EG) nr. 730/2006, (EG) nr. 1033/2006 en (EU) nr. 255/2010.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 10, bijlage.

Nr. 1032/2006

Verordening (EG) nr. 1032/2006 van de Commissie van 6 juli 2006 tot vaststelling van de eisen voor automatische systemen voor de uitwisseling van vluchtgegevens met het oog op de aanmelding, coördinatie en overdracht van vluchten tussen luchtverkeersleidingseenheden,

als gewijzigd bij:

Verordening (EG) nr. 30/2009 van de Commissie van 16 januari 2009 houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 1032/2006 voor wat de voorschriften voor automatische systemen voor de uitwisseling van vluchtgegevens ter ondersteuning van datalinkdiensten betreft.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 10, bijlagen I tot en met V.

Nr. 1033/2006

Verordening (EG) nr. 1033/2006 van de Commissie van 4 juli 2006 tot vaststelling van de vereisten inzake de procedures voor vliegplannen in de aan de vlucht voorafgaande fase in het gemeenschappelijke Europese luchtruim,

als gewijzigd bij:

Verordening (EU) nr. 428/2013 van de Commissie van 8 mei 2013 houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 1033/2006 voor wat de in artikel 3, lid 1, vermelde ICAO-bepalingen betreft.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 5, bijlage.

Nr. 633/2007

Verordening (EG) nr. 633/2007 van de Commissie van 7 juni 2007 tot vaststelling van de eisen voor de toepassing van een protocol voor de overdracht van vluchtberichten met het oog op de aanmelding, coördinatie en overdracht van vluchten tussen luchtverkeersleidingseenheden,

als gewijzigd bij:

Verordening (EU) nr. 283/2011 van de Commissie van 22 maart 2011 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 633/2007 wat de in artikel 7 vermelde overgangsbepalingen betreft.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 7, artikel 8, tweede en derde zin, bijlagen I tot en met IV.

Nr. 29/2009

Verordening (EG) nr. 29/2009 van de Commissie van 16 januari 2009 tot vaststelling van de eisen inzake datalinkdiensten voor het gemeenschappelijke Europese luchtruim

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 14, bijlagen I tot en met VII.

Nr. 262/2009

Verordening (EG) nr. 262/2009 van de Commissie van 30 maart 2009 tot vaststelling van de eisen inzake de gecoördineerde toewijzing en toepassing van Mode S-ondervragingscodes in het gemeenschappelijke Europese luchtruim

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 12, bijlagen I tot en met VI.

Nr. 73/2010

Verordening (EU) nr. 73/2010 van de Commissie van 26 januari 2010 tot vaststelling van de kwaliteitseisen voor luchtvaartgegevens en -informatie voor het gemeenschappelijke Europese luchtruim

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 13, bijlagen I tot en met X.

Nr. 1206/2011

Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1206/2011 van de Commissie van 22 november 2011 tot vaststelling van de eisen inzake de identificatie van luchtvaartuigen voor de surveillance in het gemeenschappelijke Europese luchtruim.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 11, bijlagen I tot en met VII.

Nr. 1207/2011

Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1207/2011 van de Commissie van 22 november 2011 tot vaststelling van de eisen voor de prestaties en interoperabiliteit van surveillance voor het gemeenschappelijke Europese luchtruim.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 14, bijlagen I tot en met IX.

Nr. 1079/2012

Verordening (EU) nr. 1079/2012 van de Commissie van 16 november 2012 tot vaststelling van de eisen voor de kanaalafstand bij mondelinge communicatie in het gemeenschappelijke Europese luchtruim en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1265/2007.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 15, bijlagen I tot en met V.

SESAR-verordening

Nr. 219/2007

Verordening (EG) nr. 219/2007 van de Raad van 27 februari 2007 betreffende de oprichting van een gemeenschappelijke onderneming voor de realisering van het Europese nieuwe generatie luchtverkeersbeveiligingssysteem (SESAR),

als gewijzigd bij:

Verordening (EG) nr. 1361/2008 van de Raad van 16 december 2008 houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 219/2007 voor wat de oprichting van een gemeenschappelijke onderneming voor de realisering van het Europese nieuwe generatie luchtverkeersbeveiligingssysteem (SESAR) betreft.

Toepasselijke eisen en normen: artikel 1, leden 1, 2 en 5 tot en met 7, artikelen 2 en 3, artikel 4, lid 1, bijlage.

Vergunning van luchtverkeersleider

Nr. 805/2011

Verordening (EU) nr. 805/2011 van de Commissie van 10 augustus 2011 tot vaststelling van gedetailleerde regels voor vergunningen en bepaalde certificaten van luchtverkeersleiders, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 32, bijlagen I tot en met IV.

Besluiten van de Commissie

Nr. 2011/121

Besluit van de Commissie van 21 februari 2011 inzake de vaststelling van EU-wijde prestatiedoelen en waarschuwingsdrempels voor het verlenen van luchtvaartnavigatiediensten voor de periode 2012-2014 (2011/121/EU).

Toepasselijke eisen en normen: de artikelen 1 tot en met 4.

Nr. 2011/2611 definitief

Besluit van de Commissie van 20 mei 2011 inzake vrijstellingen uit hoofde van artikel 14 van Verordening (EG) nr. 29/2009 van de Commissie, C(2011) 2611 definitief.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 3, bijlagen I en II.

Nr. 2011/9074 definitief

Uitvoeringsbesluit van de Commissie van 9 december 2011 inzake vrijstellingen uit hoofde van artikel 14 van Verordening (EG) nr. 29/2009 van de Commissie, C(2011) 9074 definitief.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 3, bijlagen I en II.

Nr. 2012/9604 definitief

Uitvoeringsbesluit van de Commissie inzake de goedkeuring van het strategisch netwerkplan voor de netwerkfuncties voor luchtverkeersbeheer van het gemeenschappelijk Europees luchtruim voor de periode 2012-2019, C(2012) 9604 final.

Toepasselijke eisen en normen: de artikelen 1 tot en met 3.

C. VEILIGHEID VAN DE LUCHTVAART

Nr. 216/2008 (basisverordening)

Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 20 februari 2008 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart, houdende intrekking van Richtlijn 91/670/EEG, Verordening (EG) nr. 1592/2002 en Richtlijn 2004/36/EG,

als gewijzigd bij:

Verordening (EG) nr. 690/2009 van de Commissie van 30 juli 2009 houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart, houdende intrekking van Richtlijn 91/670/EEG van de Raad, Verordening (EG) nr. 1592/2002 en Richtlijn 2004/36/EG.

Verordening (EG) nr. 1108/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 216/2008 op het gebied van luchtvaartterreinen, luchtverkeersbeheer en luchtvaartnavigatiediensten en tot intrekking van Richtlijn 2006/23/EG

Verordening (EU) nr. 6/2013 van de Commissie van 8 januari 2013 houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart, houdende intrekking van Richtlijn 91/670/EEG van de Raad, Verordening (EG) nr. 1592/2002 en Richtlijn 2004/36/EG.

Toepasselijke eisen en normen: Artikelen 1 tot en met 11, artikelen 13 tot en met 16, artikelen 20 tot en met 25, artikelen 54, 55 en 68 en bijlagen I tot en met VI.

Verordening (EG) nr. 216/2008 en de uitvoeringsbepalingen daarvan worden toegepast op Oekraïne overeenkomstig de volgende bepalingen:

1. Oekraïne delegeert geen enkele van zijn veiligheidsgerelateerde functies aan het EASA, zoals gepland in het kader van de Overeenkomst en de bijlagen;
2. Oekraïne is onderworpen aan normaliseringsinspecties van het EASA op grond van artikel 54 van Verordening (EG) nr. 216/2008;

3. Het Gemengd Comité besluit of artikel 11 van Verordening (EG) nr. 216/2008 wordt toegepast op certificaten die zijn afgegeven door Oekraïne, overeenkomstig de bepalingen van bijlage III bij deze Overeenkomst;

4. Artikel 11, lid 1, van Verordening (EG) nr. 216/2008 is niet van toepassing op certificaten van Oekraïne op het gebied van vluchtuitvoering en initiële en blijvende luchtwaardigheid (Uitvoeringsverordeningen (EU) nrs. 965/2012 en 748/2012 en (EG) nr. 2042/2003);

5. De Europese Commissie beschikt in Oekraïne over de beslissingsbevoegdheden die haar overeenkomstig artikel 11, lid 2, artikel 14, leden 5 en 7, artikel 24, lid 5, en artikel 25, lid 1, van Verordening (EG) nr. 216/2008 zijn toegekend op de gebieden waarop artikel 11, lid 1, van toepassing is verklaard door het Gemengd Comité;

6. Op het gebied van luchtwaardigheid mag Oekraïne, voor zover geen taken worden uitgevoerd door het EASA, certificaten, vergunningen of erkenningen afgeven op grond van een overeenkomst of regeling die het met een derde land heeft gesloten.

Nr. 748/2012

Verordening (EU) nr. 748/2012 van de Commissie tot vaststelling van uitvoeringsvoorschriften inzake de luchtwaardigheid en milieucertificering van luchtvaartuigen en aanverwante producten, onderdelen en uitrustingsstukken, alsmede voor de certificering van ontwerp- en productieorganisaties,

als gewijzigd bij:

Verordening (EU) nr. 7/2013 van de Commissie tot wijziging van Verordening (EU) nr. 748/2012 tot vaststelling van uitvoeringsvoorschriften inzake de luchtwaardigheid en milieucertificering van luchtvaartuigen en aanverwante producten, onderdelen en uitrustingsstukken, alsmede voor de certificering van ontwerp- en productieorganisaties.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1, 2, 8, 9 en 10 en bijlage.

Nr. 2042/2003

Verordening (EG) nr. 2042/2003 van de Commissie van 20 november 2003 betreffende de permanente luchtwaardigheid van luchtvaartuigen en luchtvaartproducten, -onderdelen en -uitrustingsstukken, en betreffende de goedkeuring van bij voornoemde taken betrokken organisaties en personen,

als gewijzigd bij:

Verordening (EG) nr. 707/2006 van de Commissie van 8 mei 2006 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2042/2003 met betrekking tot goedkeuringen voor bepaalde duur en de bijlagen I en III;

Verordening (EG) nr. 376/2007 van de Commissie van 30 maart 2007 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2042/2003 betreffende de permanente luchtwaardigheid van luchtvaartuigen en luchtvaartproducten, -onderdelen en -uitrustingsstukken, en betreffende de goedkeuring van bij voornoemde taken betrokken organisaties en personen;

Verordening (EG) nr. 1056/2008 van de Commissie van 27 oktober 2008 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2042/2003 betreffende de permanente luchtwaardigheid van luchtvaartuigen en luchtvaartproducten, -onderdelen en -uitrustingsstukken, en betreffende de goedkeuring van bij voornoemde taken betrokken organisaties en personen;

Verordening (EU) nr. 127/2010 van de Commissie van 5 februari 2010 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2042/2003 betreffende de permanente luchtwaardigheid van luchtvaartuigen en luchtvaartproducten, -onderdelen en -uitrustingsstukken, en betreffende de goedkeuring van bij voornoemde taken betrokken organisaties en personen;

Verordening (EU) nr. 962/2010 van de Commissie van 26 oktober 2010 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2042/2003 betreffende de permanente luchtwaardigheid van luchtvaartuigen en luchtvaartproducten, -onderdelen en -uitrustingsstukken, en betreffende de goedkeuring van bij voornoemde taken betrokken organisaties en personen;

Verordening (EU) nr. 1149/2011 van de Commissie van 21 oktober 2011 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2042/2003 betreffende de permanente luchtwaardigheid van luchtvaartuigen en luchtvaartproducten, -onderdelen en -uitrustingsstukken, en betreffende de goedkeuring van bij voornoemde taken betrokken organisaties en personen;

Verordening (EU) nr. 593/2012 van de Commissie van 5 februari 2010 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2042/2003 betreffende de permanente luchtwaardigheid van luchtvaartuigen en luchtvaartproducten, -onderdelen en -uitrustingsstukken, en betreffende de goedkeuring van bij voornoemde taken betrokken organisaties en personen.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 6, bijlagen I tot en met IV.

Nr. 996/2010

Verordening (EU) nr. 996/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2010 inzake onderzoek en preventie van ongevallen en incidenten in de burgerluchtvaart en houdende intrekking van Richtlijn 94/56/EG.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 26, met uitzondering van artikel 7, lid 4, en artikel 24.

Nr. 2003/42

Richtlijn 2003/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2003 inzake de melding van voorvallen in de burgerluchtvaart.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 11, bijlagen I en II.

Nr. 1321/2007

Verordening (EG) nr. 1321/2007 van de Commissie van 12 november 2007 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen om overeenkomstig Richtlijn 2003/42/EG van het Europees Parlement en de Raad uitgewisselde informatie over voorvallen in de burgerluchtvaart op te nemen in een centraal register.

Toepasselijke eisen en normen: de artikelen 1 tot en met 4.

Nr. 1330/2007

Verordening (EG) nr. 1330/2007 van de Commissie van 24 september 2007 tot vaststelling van uitvoeringsregels voor de verspreiding onder belanghebbenden van informatie over voorvallen in de burgerluchtvaart als bedoeld in artikel 7, lid 2, van Richtlijn 2003/42/EG van het Europees Parlement en de Raad.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 10, bijlagen I en II.

Nr. 104/2004

Verordening (EG) nr. 104/2004 van de Commissie van 22 januari 2004 tot vaststelling van regels voor de organisatie en de samenstelling van de kamer van beroep van het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 7 en bijlage.

Nr. 628/2013

Uitvoeringsverordening (EU) nr. 628/2013 van de Commissie van 28 juni 2013 inzake de werkmethoden van het Europees Agentschap voor de Veiligheid van de luchtvaart voor de uitvoering van normaliseringsinspecties en het toezicht op de toepassing van de regels van Verordening (EG) nr. 216/2008 van het

Europees Parlement en de Raad, en houdende intrekking van Verordening (EG) nr. 736/2006 van de Commissie.

Toepasselijke eisen en normen: de artikelen 1 tot en met 27.

Nr. 2111/2005

Verordening (EG) nr. 2111/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2005 betreffende de vaststelling van een communautaire lijst van luchtvaartmaatschappijen waaraan een exploitatieverbod binnen de Gemeenschap is opgelegd en het informeren van luchtreizigers over de identiteit van de exploiterende luchtvaartmaatschappij, en tot intrekking van artikel 9 van Richtlijn 2004/36/EG.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 13, bijlage.

Nr. 473/2006

Verordening (EG) nr. 473/2006 van de Commissie van 22 maart 2006 tot vaststelling van uitvoeringsregels voor de in hoofdstuk II van Verordening (EG) nr. 2111/2005 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde communautaire lijst van luchtvaartmaatschappijen waaraan een exploitatieverbod is opgelegd in de Gemeenschap.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 6, bijlagen A tot en met C.

Nr. 474/2006

Verordening (EG) nr. 474/2006 van de Commissie van 22 maart 2006 tot opstelling van de in hoofdstuk II van Verordening (EG) nr. 2111/2005 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde communautaire lijst van luchtvaartmaatschappijen waaraan een exploitatieverbod is opgelegd in de Gemeenschap,

als laatstelijk gewijzigd bij:

Uitvoeringsverordening (EU) nr. 659/2013 van de Commissie van 10 juli 2013 houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 474/2006 tot opstelling van de communautaire lijst van luchtvaartmaatschappijen waaraan een exploitatieverbod is opgelegd in de Gemeenschap.

Toepasselijke eisen en normen: De artikelen 1 tot en met 3, bijlagen A en B (zie meest recente wijzigingen hieronder):

Nr. 1178/2011

Verordening (EU) nr. 1178/2011 van de Commissie van 3 november 2011 tot vaststelling van technische

eisen en administratieve procedures met betrekking tot de bemanning van burgerluchtvaartuigen, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad,

als gewijzigd bij:

Verordening (EU) nr. 290/2012 van de Commissie van 30 maart 2012 houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1178/2011 tot vaststelling van technische eisen en administratieve procedures met betrekking tot de bemanning van burgerluchtvaartuigen, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 11, bijlagen I tot en met VII.

Nr. 965/2012

Verordening (EU) nr. 965/2012 van 5 oktober 2012 tot vaststelling van technische eisen en administratieve procedures voor vluchtuitvoering, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad,

als gewijzigd bij:

Verordening (EU) nr. 800/2013 van 14 augustus 2013 houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 965/2012 tot vaststelling van technische eisen en administratieve procedures voor vluchtuitvoering, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 9, bijlagen I tot en met VII.

Nr. 1332/2011

Verordening (EU) nr. 1332/2011 van de Commissie van 16 december 2011 tot vaststelling van gemeenschappelijke eisen voor het gebruik van het luchtruim en exploitatieprocedures voor het vermijden van botsingen in de lucht.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 4, bijlage.

D. MILIEU

Nr. 2003/96

Richtlijn 2003/96/EG van de Raad van 27 oktober 2003 tot herstructurering van de communautaire regeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit.

Toepasselijke eisen en normen: Artikel 14, lid 1, onder b), en lid 2.

Nr. 2006/93

Richtlijn 2006/93/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende de regulering van de exploitatie van de vliegtuigen van bijlage 16 van het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart, boekdeel 1, deel II, hoofdstuk 3, tweede uitgave (1988).

Toepasselijke eisen en normen: de artikelen 1 tot en met 5.

Nr. 2002/49

Richtlijn 2002/49/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 juni 2002 inzake de evaluatie en de beheersing van omgevingslawaai.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 16, bijlagen I tot en met VI.

Nr. 2002/30

Richtlijn 2002/30/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 maart 2002 betreffende de vaststelling van regels en procedures met betrekking tot de invoering van geluidgerelateerde exploitatiebeperkingen op luchthavens in de Gemeenschap,

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 15, bijlagen I en II.

E. SOCIALE ASPECTEN

Nr. 1989/391

Richtlijn 89/391/EEG van de Raad van 12 juni 1989 betreffende de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk,

als gewijzigd bij:

Richtlijn 2007/30/EG van 20 juni 2007 van het Europees parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 89/391/EEG van de Raad, de daaruit voortvloeiende bijzondere richtlijnen, alsmede de Richtlijnen 83/477/EEG, 91/383/EEG, 92/29/EEG en 94/33/EG van de Raad, met het oog op de vereenvoudiging en rationalisatie van de verslagen over de praktische tenuitvoerlegging.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 16 en artikelen 18 en 19.

Nr. 2003/88

Richtlijn 2003/88/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 november 2003 betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd.

Toepasselijke bepalingen: Artikelen 1 tot en met 19, 21 tot en met 24 en 26 tot en met 29.

Nr. 2000/79

Richtlijn 2000/79/EG van de Raad van 27 november 2000 inzake de inwerkingstelling van de Europese overeenkomst betreffende de organisatie van de arbeidstijd van mobiel personeel in de burgerluchtvaart gesloten door de Association of European Airlines (AEA), de European Transport Workers' Association (ETF), de European Cockpit Association (ECA), de European Regions Airline Association (ERA) en de International Air Carrier Association (IACA).

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 2 tot en met 3, bijlage.

F. CONSUMENTENBESCHERMING

Nr. 90/314

Richtlijn 90/314/EEG van de Raad van 13 juni 1990 betreffende pakketreizen, met inbegrip van vakantiepakketten en rondreispakketten.

Toepasselijke bepalingen: de artikelen 1 tot en met 10.

Nr. 93/13

Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten.

Toepasselijke bepalingen: artikelen 1 tot en met 10 en bijlage.

Voor de toepassing van artikel 10 wordt "de Commissie" gelezen als "alle andere overeenkomstsluitende partijen bij de ECAA".

Nr. 95/46

Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens.

Toepasselijke eisen en normen: de artikelen 1 tot en met 34.

Nr. 2027/97

Verordening (EG) nr. 2027/97 van de Raad van 9 oktober 1997 betreffende de aansprakelijkheid van luchtvervoerders bij ongevallen,

als gewijzigd bij:

Verordening (EG) nr. 889/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 13 mei 2002 houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2027/97 van de Raad.

Toepasselijke eisen en normen: de artikelen 1 tot en met 8.

Nr. 261/2004

Verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 295/91.

Toepasselijke eisen en normen: de artikelen 1 tot en met 17.

Nr. 1107/2006

Verordening (EG) nr. 1107/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2006 inzake de rechten van gehandicapten en personen met beperkte mobiliteit die per luchtvervoer reizen.

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 16, bijlagen I en II.

G. GEAUTOMATISEERDE BOEKINGSSYSTEMEN

Nr. 80/2009

Verordening (EG) nr. 80/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 14 januari 2009 inzake een gedragscode voor geautomatiseerde boekingssystemen en tot intrekki.ng van Verordening (EEG) nr. 2299/89 van de Raad

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 19 en bijlagen.

H. OVERIGE WETGEVING

Nr. 437/2003

Verordening (EG) nr. 437/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 27 februari 2003 betreffende de statistische registratie van het passagiers-, vracht- en postvervoer door de lucht,

als gewijzigd bij:

Verordening (EG) nr. 1358/2003 van de Commissie van 31 juli 2003 tot uitvoering en wijziging van Verordening (EG) nr. 437/2003 van het Europees Parlement en de Raad.

Verordening (EG) nr. 546/2005 van de Commissie van 8 april 2005 tot aanpassing van Verordening (EG) nr. 437/2003 van het Europees Parlement en de Raad, wat de codering van het land van aangifte betreft, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1358/2003 van de Commissie, wat de bijwerking van de lijst van communautaire luchthavens betreft

Toepasselijke eisen en normen: artikelen 1 tot en met 11, bijlagen I en II.

Nr. 1358/2003

Verordening (EG) nr. 1358/2003 van de Commissie van 31 juli 2003 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 437/2003 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de statistische registratie van het passagiers-, vracht- en postvervoer door de lucht en tot wijziging van de bijlagen I en II daarbij,

als gewijzigd bij:

Verordening (EG) nr. 158/2007 van de Commissie van 16 februari 2007 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1358/2003, wat de lijst van communautaire luchthavens betreft

Toepasselijke eisen en normen: Artikelen 1 tot en met 4, bijlagen I, II en III.

BIJLAGE II

OVEREENGEKOMEN DIENSTEN EN GESPECIFICEERDE ROUTES

1. Elke partij verleent de luchtvaartmaatschappijen van de andere partij het recht luchtvervoersdiensten te exploiteren op de hierna gespecificeerde routes:

   a) in het geval van luchtvaartmaatschappijen uit de Europese Unie: elk punt in de Europese Unie – tussenliggende punten op het grondgebied van landen die deelnemen aan het Europees nabuurschapsbeleid[2], ECAA-landen[3] of in bijlage V vermelde landen – elk punt in Oekraïne – verder gelegen punten;

   b) in het geval van luchtvaartmaatschappijen uit Oekraïne: elk punt in Oekraïne – tussenliggende punten op het grondgebied van landen die deelnemen aan het Europees nabuurschapsbeleid, ECAA-landen of in bijlage V vermelde landen – elk punt in de Europese Unie.

   Bestaande en nieuwe rechten, met inbegrip van rechten om punten te bedienen die niet onder bilaterale overeenkomsten of andere regelingen tussen Oekraïne en EU-lidstaten vallen, die niet onder de onderhavige Overeenkomst vallen, kunnen worden uitgeoefend en overeengekomen op voorwaarde dat er geen sprake is van discriminatie tussen luchtvaartmaatschappijen op basis van nationaliteit;

   c) Luchtvaartmaatschappijen uit de Europese Unie hebben ook het recht luchtvervoerdiensten tussen punten in Oekraïne te verrichten, ongeacht of deze luchtvervoersdiensten beginnen of eindigen in de EU.

2. De diensten die overeenkomstig punt 1, onder a) en b), van deze bijlage worden geëxploiteerd, beginnen of eindigen op het grondgebied van Oekraïne voor Oekraïense luchtvaartmaatschappijen en op het grondgebied van de Europese Unie voor luchtvaartmaatschappijen uit de Europese Unie.

---

2 Onder "landen die deelnemen aan het Europees nabuurschapsbeleid" wordt verstaan: Algerije, Armenië, Azerbeidzjan, Belarus, Egypte, Georgië, Israël, Jordanië, Libanon, Libië, Marokko, Palestina, Syrië, Tunesië en de Republiek Moldavië, d.w.z. dat in dit geval Oekraïne hier niet onder wordt verstaan.

3 "ECAA-landen" zijn partij zijn bij de multilaterale overeenkomst tot oprichting van een gemeenschappelijke Europese luchtvaartruimte, namelijk: de lidstaten van de Europese Unie, de Republiek Albanië, Bosnië en Herzegovina, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, de Republiek IJsland, de Republiek Montenegro, het Koninkrijk Noorwegen, de Republiek Servië en Kosovo (Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet, en is in overeenstemming met Resolutie 1244/1999 van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo).

3. De luchtvaartmaatschappijen van beide partijen mogen bij een vlucht of alle vluchten en naar keuze:

a) vluchten in één van beide of beide richtingen exploiteren;

b) verschillende vluchtnummers combineren bij één vluchtuitvoering;

c) tussenliggende en verder gelegen punten, zoals gespecificeerd in punt 1, onder a) en b), van deze bijlage, en punten op het grondgebied van de partijen bedienen in elke combinatie en in volgorde;

d) landingen op een punt of punten overslaan;

e) op ieder willekeurig punt verkeer overbrengen van een van haar luchtvaartuigen naar een ander;

f) een tussenlanding maken op ieder punt binnen of buiten het grondgebied van een partij;

g) transitverkeer vervoeren via het grondgebied van de andere partij, en

h) verkeer op hetzelfde luchtvaartuig combineren, ongeacht de herkomst van dit verkeer.

4. Elke partij verleent elke luchtvaartmaatschappij het recht om de frequentie en capaciteit van het door haar aangeboden internationale luchtvervoer te baseren op commerciële marktgerelateerde overwegingen. Overeenkomstig dit recht mag geen van beide partijen unilateraal beperkingen opleggen met betrekking tot het verkeersvolume, de frequentie of de regelmaat van de vluchten of de door de luchtvaartmaatschappijen van de andere partij gebruikte types luchtvaartuigen, behalve om douane-, technische, operationele, milieu- of gezondheidsredenen of overeenkomstig artikel 26 (Mededinging) van deze Overeenkomst.

5. De luchtvaartmaatschappijen van elke partij mogen, binnen het kader van codesharingovereenkomsten, elk punt in een derde land bedienen dat niet is opgenomen in de gespecificeerde routes, voor zover ze geen rechten van de vijfde vrijheid uitoefenen.

6. De overgangsbepalingen van bijlage III bij deze Overeenkomst en de daarbij voorziene uitbreiding van rechten zijn van toepassing op deze bijlage.

BIJLAGE III

OVERGANGSBEPALINGEN

Deel 1

Overgangsperioden

1. De overgang van Oekraïne naar de effectieve tenuitvoerlegging van alle bepalingen en voorwaarden die voortvloeien uit deze Overeenkomst vindt plaats in twee overgangsperioden.

2. Deze overgang zal worden beoordeeld aan de hand van normaliseringsinspecties die worden uitgevoerd door de Europese Commissie en het EASA; voorts wordt ook een besluit genomen door het Gemengd Comité, zoals ingesteld bij artikel 33 van deze Overeenkomst (Overgangsregelingen).

Deel 2

Specificaties die van toepassing zijn tijdens de eerste overgangsperiode

1. Tijdens de eerste overgangsperiode:

   a) krijgen luchtvaartmaatschappijen uit de Europese Unie en door Oekraïne geregistreerde luchtvaartmaatschappijen toestemming om onbeperkte verkeersrechten uit te oefenen tussen elke plaats in de Europese Unie en elk punt in Oekraïne;

   b) na een beoordeling van de tenuitvoerlegging door Oekraïne van de normen en relevante eisen van de Europese Unie en ingevolge de informatie van het Gemengd Comité wordt Oekraïne als waarnemer betrokken bij de werkzaamheden van het comité dat is opgericht bij Verordening (EEG) nr. 95/93 betreffende gemeenschappelijke regels voor de toewijzing van slots op communautaire luchthavens; en

   c) de bepalingen van artikel 22 (Commerciële kansen), punt 5, onder c), (grondafhandeling voor luchtvaartmaatschappijen van andere partijen) zijn niet van toepassing.

2. Onder de volgende voorwaarden mag Oekraïne overgaan naar de tweede overgangsperiode:

   a) de toepasselijke eisen en normen van de onderstaande besluiten moeten in de nationale wetgeving zijn opgenomen en ten uitvoer zijn gelegd:

- Verordening (EG) nr. 216/2008 (inzake gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart);

- Verordening (EU) nr. 748/2012 (uitvoeringsvoorschriften inzake de luchtwaardigheid en milieucertificering van luchtvaartuigen en aanverwante producten, onderdelen en uitrustingsstukken, alsmede voor de certificering van ontwerp- en productieorganisaties);

- Verordening (EG) nr. 2042/2003 (permanente luchtwaardigheid van luchtvaartuigen en luchtvaartproducten, -onderdelen en -uitrustingsstukken, en betreffende de goedkeuring van bij voornoemde taken betrokken organisaties en personen), zoals gewijzigd;

- Verordening (EU) nr. 965/2012 (technische eisen en administratieve procedures met betrekking tot luchtvaartactiviteiten);

- Verordening (EU) nr. 1178/2011 (technische eisen en administratieve procedures met betrekking tot de bemanning van burgerluchtvaartuigen);

- Verordening (EU) nr. 996/2010 (inzake onderzoek en preventie van ongevallen en incidenten);

- Richtlijn 2009/12/EG (inzake luchthavengelden);

- Richtlijn 96/67/EG (betreffende toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de luchthavens van de Gemeenschap);

- Verordening (EEG) nr. 95/93 (betreffende gemeenschappelijke regels voor de toewijzing van slots);

- Richtlijn 2000/79/EG (inzake de Europese Overeenkomst betreffende de organisatie van de arbeidstijd van mobiel personeel in de burgerluchtvaart);

- Hoofdstuk IV van Verordening (EG) nr. 1008/2008 (betreffende exploitatie van luchtvaartdiensten);

- Verordening (EG) nr. 785/2004 (betreffende de verzekeringseisen voor luchtvervoerders en exploitanten van luchtvaartuigen);

- Verordening (EEG) nr. 80/2009 (betreffende geautomatiseerde boekingssystemen);

- Verordening (EG) nr. 2027/97 (betreffende de aansprakelijkheid van luchtvervoerders bij ongevallen);

- Verordening (EG) nr. 261/2004 (gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertragingen);

- Verordening (EG) nr. 549/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 tot vaststelling van het kader voor de totstandbrenging van het gemeenschappelijke Europese luchtruim (de kaderverordening);

- Verordening (EG) nr. 550/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 betreffende de verlening van luchtvaartnavigatiediensten in het gemeenschappelijk Europees luchtruim (de luchtvaartnavigatiedienstenverordening);

- Verordening (EG) nr. 551/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 betreffende de organisatie en het gebruik van het gemeenschappelijk Europees luchtruim (de luchtruimverordening);

- Verordening (EG) nr. 552/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 betreffende de interoperabiliteit van het Europese netwerk voor luchtverkeersbeheer (de interoperabiliteitsverordening);

- Verordening (EU) nr. 691/2010 van de Commissie van 29 juli 2010 tot vaststelling van een prestatieregeling voor luchtvaartnavigatiediensten en netwerkfuncties en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2096/2005 tot vaststelling van de gemeenschappelijke eisen voor de verlening van luchtvaartnavigatiediensten;

- Verordening (EG) nr. 1794/2006 van de Commissie van 6 december 2006 tot vaststelling van een gemeenschappelijk heffingenstelsel voor luchtvaartnavigatiediensten;

- Verordening (EU) nr. 1034/2011 van de Commissie van 17 oktober 2011 betreffende het veiligheidstoezicht op het gebied van luchtverkeersbeheer en luchtvaartnavigatiediensten en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 691/2010;

- Verordening (EG) nr. 2150/2005 van de Commissie van 23 december 2005 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor een flexibel gebruik van het luchtruim; en

- Verordening (EU) nr. 255/2010 van de Commissie van 25 maart 2010 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake de regeling van luchtverkeersstromen,

zoals deze zijn vermeld, met inbegrip van de wijzigingen, in bijlage I bij deze Overeenkomst;

b) Oekraïne moet regels voor de afgifte van exploitatievergunningen toepassen die in wezen gelijkwaardig zijn aan die van hoofdstuk II van Verordening (EG) nr. 1008/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 2008 inzake gemeenschappelijke regels voor de exploitatie van luchtdiensten in de Europese Unie; en

c) wat betreft de beveiliging van de luchtvaart moet Oekraïne de meest recente toepasselijke wijziging van ECAC-document 30, deel II, toepassen.

Deel 3

Specificaties die van toepassing zijn tijdens de tweede overgangsperiode

1. Na het besluit van het Gemengd Comité als bedoeld in artikel 33 (Overgangsregelingen) van deze Overeenkomst, waarin wordt bevestigd dat Oekraïne voldoet aan alle voorwaarden die zijn vastgesteld in punt 2, onder 2):

   a) worden de relevante certificaten die zijn afgegeven door Oekraïne, zoals vermeld in bijlage IV, deel 1, door de lidstaten erkend overeenkomstig de voorwaarden van het besluit van het Gemengd Comité en overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EG) nr. 216/2008;

   b) zijn de bepalingen van artikel 22 (Commerciële kansen), punt 5, onder c), (grondafhandeling voor luchtvaartmaatschappijen van andere partijen) van toepassing; en

   c) na een beoordeling van de tenuitvoerlegging door Oekraïne van de relevante normen en eisen van de Europese Unie en ingevolge de informatie van het Gemengd Comité wordt Oekraïne als waarnemer betrokken bij de werkzaamheden van het comité dat is opgericht bij Verordening (EEG) nr. 2111/2005 betreffende de vaststelling van een communautaire lijst van luchtvaartmaatschappijen waaraan een exploitatieverbod binnen de Gemeenschap is opgelegd.

2. Onder de volgende voorwaarden mag Oekraïne deze Overeenkomst volledig ten uitvoer leggen:

   a) Oekraïne moet alle toepasselijke eisen en normen van de in bijlage I bij deze Overeenkomst vermelde besluiten van de Europese Unie in nationale wetgeving hebben omgezet en ten uitvoer hebben gelegd; en

   b) het luchtruim onder verantwoordelijkheid van Oekraïne moet worden georganiseerd overeenkomstig de EU-eisen die gelden voor de vaststelling van FAB's.

Deel 4

Volledige tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst

Na het besluit van het Gemengd Comité als bedoeld in artikel 33 (Overgangsregelingen) van deze Overeenkomst, waarin wordt bevestigd dat Oekraïne voldoet aan alle voorwaarden die zijn vastgesteld in punt 3, onder 2), van deze bijlage, is het volgende van toepassing:

1. Naast de verkeersrechten die zijn uiteengezet in deel 2, onder 1), van deze bijlage:

   a) mogen luchtvaartmaatschappijen uit de Europese Unie onbeperkte verkeersrechten uitoefenen tussen punten in Oekraïne, tussenliggende punten in landen die deelnemen aan het Europees nabuurschapsbeleid en ECAA-landen, en punten in landen die zijn opgenomen in de lijst in bijlage V en verder gelegen punten, op voorwaarde dat de vlucht onderdeel is van een dienst die een punt in een lidstaat bedient.

   Luchtvaartmaatschappijen uit de Europese Unie hebben ook het recht onbeperkte verkeersrechten uit te oefenen tussen punten in Oekraïne, ongeacht of deze diensten beginnen of eindigen in de EU; en

   b) luchtvaartmaatschappijen uit Oekraïne mogen onbeperkte verkeersrechten uitoefenen tussen punten in de Europese Unie, tussenliggende punten in landen die deelnemen aan het Europees nabuurschapsbeleid en ECAA-landen, en punten in landen die zijn opgenomen in de lijst in bijlage V, op voorwaarde dat de vlucht onderdeel is van een dienst die een punt in Oekraïne bedient.

2. Alle relevante certificaten van bijlage IV, deel 2, bij deze Overeenkomst die zijn afgegeven door Oekraïne worden door de lidstaten erkend overeenkomstig de voorwaarden van deze bepalingen.

_____

BIJLAGE IV

LIJST VAN DE CERTIFICATEN ALS BEDOELD IN BIJLAGE III BIJ DEZE OVEREENKOMST

1. Vliegtuigbemanningen

Piloten (de afgifte, handhaving, wijziging, beperking, opschorting of intrekking van vergunningen) (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 1178/2011, (EU) nr. 290/2012 van de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1178/2011).

Certificering van personen die verantwoordelijk zijn voor het verstrekken van vluchtopleidingen of vluchtsimulatieopleidingen en voor het beoordelen van de vaardigheden van piloten (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 1178/2011, (EU) nr. 290/2012 tot wijziging van (EU) nr. 1178/2011).

Attesten van cabinebemanningsleden (afgifte, handhaving, wijziging, beperking, opschorting of intrekking van attesten van cabinebemanningsleden) (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 1178/2011, (EU) nr. 290/2012 tot wijziging van (EU) nr. 1178/2011).

Medische certificaten voor piloten ((afgifte, handhaving, wijziging, beperking, opschorting of intrekking) (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 1178/2011, (EU) nr. 290/2012 tot wijziging van (EU) nr. 1178/2011.

Certificaten van keuringsartsen voor de luchtvaart, en de voorwaarden waaronder huisartsen mogen optreden als keuringsartsen voor de luchtvaart (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 1178/2011, (EU) nr. 290/2012 tot wijziging van (EU) nr. 1178/2011).

Periodieke luchtvaartgeneeskundige beoordeling van cabinebemanningsleden – de kwalificaties van personen die verantwoordelijk zijn voor deze beoordeling (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 1178/2011, (EU) nr. 290/2012 tot wijziging van (EU) nr. 1178/2011).

De voorwaarden voor de afgifte, handhaving, wijziging, beperking, opschorting of intrekking van certificaten van opleidingsinstellingen voor piloten (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 1178/2011, (EU) nr. 290/2012 tot wijziging van (EU) nr. 1178/2011).

De voorwaarden voor de afgifte, handhaving, wijziging, beperking, opschorting of intrekking van certificaten van luchtvaartgeneeskundige centra die betrokken zijn bij de kwalificatie en luchtvaartgeneeskundige beoordeling van

bemanningen van burgerluchtvaartuigen (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 1178/2011, (EU) nr. 290/2012 tot wijziging van (EU) nr. 1178/2011).

Certificering van vluchtsimulators en de eisen voor organisaties die dergelijke simulatoren exploiteren en gebruiken (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 1178/2011, (EU) nr. 290/2012 tot wijziging van (EU) nr. 1178/2011).

2. Luchtverkeersbeheer/Luchtvaartnavigatiediensten

Certificaten van verleners van luchtverkeersdiensten (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 1034/2011, (EU) nr. 1035/2011 Bijlage II Specifieke eisen voor de verlening van luchtverkeersdiensten).

Certificaten voor verleners van meteorologische diensten (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 1034/2011, (EU) nr. 1035/2011 Bijlage III Specifieke eisen voor de verlening van meteorologische diensten).

Certificaten voor verleners van luchtvaartinlichtingendiensten (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 1034/2011, (EU) nr. 1035/2011 Bijlage IV Specifieke eisen voor de verlening van luchtvaartinlichtingendiensten).

Certificaten voor verleners van communicatie-, navigatie of surveillancediensten (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 1034/2011, (EU) nr. 1035/2011 Bijlage V Specifieke eisen voor de verlening van communicatie-, navigatie- of surveillancediensten).

Vergunningen voor luchtverkeersleiders (ATCO) en student-luchtverkeersleiders (afgifte, opschorting en intrekking) en bijbehorende bevoegdverklaringen en aantekeningen (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 805/2011).

Medische certificaten van luchtverkeersleiders (Verordeningen (EG) nr. 216/2008, (EU) nr. 805/2011).

Certificaten van opleidingsorganisaties voor luchtverkeersleiders (ATCO) (geldigheid, verlenging, nieuwe validering en gebruik) (Verordeningen (EG) nr. 216/2008 en (EU) nr. 805/2011).

BIJLAGE V

LIJST VAN ANDERE LANDEN ALS BEDOELD IN DE ARTIKELEN 17, 19 EN 22 VAN DEZE OVEREENKOMST EN BIJLAGEN I EN II BIJ DEZE OVEREENKOMST

1. De Republiek IJsland (krachtens de Overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte);
2. Het Vorstendom Liechtenstein (krachtens de Overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte);
3. Het Koninkrijk Noorwegen (krachtens de Overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte); en
4. De Zwitserse Bondsstaat (in het kader van de overeenkomst inzake luchtvervoer tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat).

BIJLAGE VI

PROCEDUREREGELS

Deze Overeenkomst is van toepassing in overeenstemming met de procedureregels hieronder:

1. BETROKKENHEID VAN OEKRAÏNE BIJ COMITÉS

Wanneer Oekraïne volgens dit akkoord betrokken is bij een comité dat is ingesteld krachtens de relevante EU-besluiten, verwerft het de status van waarnemer, wordt het blootgesteld aan alle relevante discussies en wordt het aangemoedigd om deel te nemen aan het debat, overeenkomstig het reglement van orde; het wordt evenwel uitgesloten van bijeenkomsten tijdens dewelke een stemming plaatsvindt.

Om de relevante wetgeving inzake het gemeenschappelijke Europese luchtruim ten uitvoer te leggen, wordt Oekraïne, wat luchtverkeersbeheer betreft, ook betrokken bij alle organen die door de Europese Commissie zijn opgericht, zoals het Raadgevend orgaan voor de industrie (ICB) en de Netwerkbeheerder.

2. STATUS VAN WAARNEMER IN HET EASA

De status van waarnemer bij het EASA verleent Oekraïne het recht om deel te nemen aan technische groepen en organen van het EASA die openstaan voor de EU-lidstaten en andere partnerlanden van het Europees nabuurschapsbeleid, mits aan de voorwaarden voor een dergelijke deelname is voldaan. De status van waarnemer verleent niet het recht om aan de stemmingen deel te nemen. Deze status wordt niet verworven voor wat betreft de Raad van bestuur van het EASA.

3. SAMENWERKING EN UITWISSELING VAN INFORMATIE

Teneinde de uitoefening van de relevante bevoegdheden van de bevoegde instanties van de partijen te vergemakkelijken, wisselen de bevoegde instanties op verzoek alle informatie met elkaar uit die noodzakelijk is voor de goede werking van deze overeenkomst.

4. GEBRUIK VAN TALEN

De partijen zijn gerechtigd om in procedures in het kader van deze Overeenkomst gebruik te maken van een van de officiële talen van de instellingen van de Europese Unie of van het Oekraïens. De partijen zijn zich ervan bewust dat het gebruik van de Engelse taal het verloop van deze procedures zal vergemakkelijken. Wanneer in een officieel document een taal wordt gebruikt die geen officiële taal van de Europese Unie is, wordt bij dat

document een vertaling in een officiële taal van de instellingen van de Europese Unie gevoegd, waarbij rekening wordt gehouden met de bepaling in de vorige zin. Indien een partij voornemens is in een mondelinge procedure een taal te gebruiken die geen officiële taal van de instellingen van de Europese Unie is, zorgt die partij voor een simultane vertaling in de Engelse taal.

BIJLAGE VII

CRITERIA ALS BEDOELD IN ARTIKEL 26, LID 4 VAN DEZE OVEREENKOMST

1. Met de goede werking van deze Overeenkomst zijn verenigbaar:

   a) steunmaatregelen van sociale aard aan individuele verbruikers op voorwaarde dat deze toegepast worden zonder onderscheid naar de oorsprong van de betrokken diensten; en

   b) steunmaatregelen tot herstel van de schade veroorzaakt door natuurrampen of andere buitengewone gebeurtenissen.

2. Bovendien kunnen worden beschouwd als verenigbaar met de goede werking van deze Overeenkomst:

   a) steunmaatregelen ter bevordering van de economische ontwikkeling van streken waarin de levensstandaard abnormaal laag is of waar een ernstig gebrek aan werkgelegenheid heerst;

   b) steun voor het bevorderen van de ontwikkeling van zekere economische bedrijvigheid of van zekere economische gebieden, wanneer door deze maatregelen geen nadelige gevolgen heeft voor de commerciële activiteiten van luchtvaartmaatschappijen aan de belangen van de partijen; en

   c) steun om de gestelde doelen te bereiken, kunnen in het kader van de horizontale groepsvrijstellingsverordeningen en horizontale en sectorale regels inzake staatssteun verleend in overeenstemming met de daarin vermelde voorwaarden.

_____